

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatali: F6-ut 13. sz.
Bognerleider házbau. :: INTERURBAN-TELEFON: 163.
Hirdetések és nyilvántartásdíjak szerint vételnek fel.

Felolvas szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS GYÖRGY.

Megjelenik minden hétfőn korán reggel.
Előfizetési árak: Egész évre 10 K, félévre 5 K, uzony-
évre K 2.50. Egyes szám ára 30 fillér.

Gyáva

bitang fajok vagyunk, akik a béke értéktelen jelszavát mormoljuk, bár a hátunkat korbácsolják. Rákóczy, Bercsényi, Bocskay, Thököly újra idegen földben nyugosznak, s mi mégis fogadkozunk, hogy ellenségeink derecare huzathatnak bennünket, de ott is az örök paxot hirdetjük, — mellékes, hogy az egyik szerb, a másik román, a harmadik meg cseh földön. Ez nem becslés, ez a gyávaóság a történelemben nem található példája, meggyalázása mindennek, amit ezer évig szentnek tartottunk. Bécs eltűnt, de jött egy új mumus, amely előtt megszülethet a második — Nagy-máthény.

Tehát választás lesz, — az egész országban. De kutyául hangzik ez, — kiterítetttségünkbe legálább belekült a korthang is. Programok, elvek, emberek, vezérek ugrálnak, s próbálnak a győzelem kedvéért duettet táncolni. De hogy ne ütdjünk folyton a falhoz, s hogy nagyobb legyen a táncterem: az entente engedélyét kérjük ki mulatságunkhoz, aki még átenged bennünket a Tiszán, a Maroson, a Murán, s elcsátálhatunk tán becses hozzájárulásával a szép Tátrába is. Nem sokat kérek urak, csak egyetlen egy szót. Vegyük bele programunkba ezt az idegen hangzást, Önök előtt ismeretlen valamit is: irritanta.

Polgári egyesület! Mily szép óhaj, nem is irti módon, hanem becsülettel polgári hangon hangzik. Van egy kis hommentés színe is, — de én attól félek, hogy ehhez nem vagyunk eléggé polgárok. Felettünk az urak, a hommentés viaskodnak, szolgáltságával, tehetetlenséggel, erőtlenné nyagtakarással — mellettünk, vagy ha úgy tetszik: közöttünk, elöttünk pedig az internacionális lengtünk dalait. — E két malomkerék között vagy te szegény polgári elem. Csalogatnak, biztatnak s löködnek jobbra-balra. Állj meg lábodon, lépjél ki a játékos közül s végre—végre szervezkedj meg, mert csak ezzel tessz szolgálatot szerencsétlen hazádnak s magadnak.

Minisztertanács és föld-birtok reform.

Budapest, jan. 5. A kormány ma minisztertanácsot tartott, amelyen letárgyalták a földbirtokreform szakaszait. Ezenkívül értesülésünk szerint a minisztertanács foglalkozott még Mackensen tábornagnak a fiandák által Budapestről való elszállításáról.

A magyar lapokat kitiltották Erdélyből.

Kőlozsvár, jan. 5. A megszálló román csapatok parancsnoka egy ma reggel kiadott rendeletével a budapesti magyar lapokat Erdély egész területéről tíz napra kitiltotta.

A salgótarjáni fosztogatás.

Salgótarján, jan. 5. A fővárosból kiküldött matróz-különítmény Hatvanból odaerkezett három századdal. A fosztogatókat és a csőcseléket megfékezte és a rendet helyreállította. A telefonösszeköttetést a fővárossal helyreállították.

Az amerikai hadikiadások.

Washington, jan. 5. A pénzügyminiszterium összeállítás szerint a hadikiadások és a szövetségeseknek nyújtott kölcsön összege 1918-ban 18,160 millió dollár. A szövetségeseknek nyújtott kölcsönök 8 milliárd 565 millió 720 ezer dollár.

Eichorn rendőrfőnök felmentése.

Berlin, január. 5. Eichorn rendőrfőnököt hivatalától felmentették a többségi szocialisták elégedetlensége miatt. Eichorn többnyire csak a Spartacus csoport embereit alkalmazta szolgálatra és a polgárok között fegyvereket osztott ki. Az is elégedetlenséget keltett, hogy még a legutóbbi napokban is pénzügyi összeköttetésben állott az orosz távirati ügynökséggel.

Legujabb hírek.

Laibach. Egy tegnap esti jelentés szerint a szerb csapatok olasz kémét tartóztattak le, aki a nála talált feljegyzés szerint a szerb hadsereg boszniai elhelyezését és az oltani katonai helyzetet kémlelte ki.

Berlin, január 5. A birodalmi kormány ma délutáni ülésén azon kérdéssel foglalkozott, hogy miképp lehetne a főkekvándorlást megakadályozni. Ugyanezokor foglalkoztak az önkéntes hadsereg föllállításának kérdésével.

London, jan. 5. A Reuter ügynökség jelenti, hogy a japán kormány a japán csapatok legnagyobb részét kivonta Szibériából, mert jelenlétükre már nincs szükség. Elég csapat maradt vissza arra, hogy a rendet fentartsák.

London, jan. 5. A szindfeinek Dublinban alkotmányozó gyűlést akarnak egybeíhítni, amely az angol parlament törvényeit nem ismeri el. Az írországi kormány készen áll arra, hogy az ilyen eseményekkel szemben álljon. A tegnapi nap folyamán két szindfein képviselőt letartóztattak.

Berlin, jan. 5. Hertling gróf birodalmi kancellár tegnap háromnegyed 10 órakor hatnapos betegség után a felső-bajorországi Rupoldinban meghalt. Temetése Münchenben lesz.

— Az ipartestület közgyűlése. Rendkívül nagy érdeklődés mellett folyt le a helybeli ipartestület közgyűlése Halvax Frigyes ipartestületi elnök vezetése mellett vasárnap délután. A tárgyszorot minden pontja dénk észmesezerőt változt ki, melynek során az ipartestületi jegyző, pénztárnok és a pénzbeszedő fizetését Tóth Lajos hozzászólása után duplájára emelte a közgyűlés. Az alapszabályok 11. pontja olyképp módosított, hogy a közgyűlés megtartásához eddig szükséges 150 tag helyett 100 tag vétessék fel. A jelenlevőkhez még Cseke Lajos budapesti szocialdemokrata kiküldött tartott beszédet, mely után a közgyűlést véget ért.

A kiszgádzáknak harcolni kell a kommunisták ellen.

A politikai chaosz alatt az ország válságában olyan áramlat kapott lábra, amely ellen a kiszgádzáknak is harcolniuk kell itolódó lehelletükig. Ez az áramlat orosz mintára meg akarja teremteni a bolsevik államot Magyarországon.

Az egész socialista-bolsevik-hadjárat tulajdonképpen azok bérére megy, akik véres véréikkel megszerették a földet és éjt napot összevető munkával kikönyverseritk belőle a mindennapi kenyeret. A bolsevikiek, amikor azt hirdetik a zelléreknek és napzamosoknak, hogy ingyen vegyék el a földet, tulajdonképpen rablógazdálkodást akarnak bevezetni, mert csak nem hiszik el komolyan, hogy az a földnélküli, aki ilyen erőszakos, vad módon földhöz jutna, hajlandó lenne a termelést megszítani az egész állammal!

Ezek az ábrándok nem számolnak a magyar kiszgádzák és gazdasági munkások lelki világával. Az ilyen erőszakos lépés megteremtendő a teljes anarchiát a termelésben. Az állami erőnek csak addig van hatalma, amíg az a falvak mai rendjének talapatán nyugszik. A nagybirtokokat meg kell szüntetni, mert a belterjes gazdálkodásnak nem fátlyavivő, hanem megakasztói Magyarországon. A földet kis parcellákban kell átadni a földnélkülieknek s azoknak, akiknek arra igényük van, hogy a föld tulajdonjogának átadásával fölszerveve kezdődjék meg újra a termelési munka az egész országban.

A bolsevikék a maguk diktatúrájának elismerését akarják rákényszeríteni minden falura, minden kiszgádzára. Ez mit jelentene? Az, hogy senki sem termelhetne egy a földön, hogy akarna. Jelenlét továbbá azt is, hogy hozzá, nem értő városi emberek szábnak meg a kiszgádzáknak és mindazoknak, akikből kiszgádzák lesznek, hogy miképp művelje meg a földet, milyen inkarítás be a termést és milyen természetbeni szolgáltatásokat fogadjon el. Tehát közönosság megköveteljük átídomítani az eddigi független, szabad földműveseket, olyan gépokká, amelyeket ők, ezek az izgága bolsevik elemek

kormányoznának. A kisgazdák véres verekedéskor akarnak csak a bolsevik elemek a maguk diktatúrájának kényerét szerezni.

Akad-e olyan kisgazda, aki ez ellen ne harcolna a végtelenségig? Akad-e kisgazda, aki akarja kommunizmust, a vagyonközösséget? A kisgazdáknak az a kötelességük, hogy felvilágosítsák azokat, akik ma még nem rendelkeznek földdel, de az államhatalom igazságtalanságából már rövid idő múlva rendelkezni fognak, hogy a bolsevik eszmékkel meg akarják mérgezni a falvakat is, hogy hozzájárulhassanak a mindennapi kenyér sorsfóráshoz.

A kisgazdákra búrul a feladat, hogy ezt az aknamunkát megihusítsák. Földet a földnélkülieknek, csak ez maradhat továbbra is a jelző, mert azok, akik ottól évig váreztek a frontokon, megérdemlik, hogy a saját földjükhöz élvezhessék gazdasági munkájuk gyümölcsét és gyermekük sorsát ne bízzák a bolsevik állami vezetőire.

Pártunk szervezése.

A kiskanizsai hatalmas méretű megalakulás után december hó 29-én Sormásán és Szeptekben mondták ki a Kisgazdapárt megalakulását. Mindkét község egyhangúlag és nagy lelkesedéssel csatlakozott pártunkhoz. Sormásán elsőként lett: Bokán János alsó, titkár; Kovács Ferenc néptanító. — Szeptekben elsőként Fehér Jánost, titkárrá pedig Fűrész Istvánt választották meg.

Estereztegyen új napján tartottuk meg alakuló nagygyűléstünket, amelyen az a virágzó község szintén egyhangú határozattal mondta ki, hogy pártunk zászlója alá sorakozik. Előnk lett Horváth István.

Nem engedünk az Ország területi épségéből.

Bárhogyan fordul is a világ keze, cseh, lét, román és szerb összeesküdhetik ellentük, a magyar új államfentartó erejét mindez nem érintheti. A nemzetiségi kérdést legjobban a kisgazdák fogják megoldani, akik testvéri szeretettel ölelnek majd keblükre minden nemzetiségű kisgazdát s mert érdekeik közesek, velük együtt fogják kibarcolni Magyarországot területi épségét.

A világ minden tudósa elismeri, hogy a magyar kisgazdánál ölelmesebb, józannabb és becsületesebb társadalmi réteg nincs sehol a világon. A múltvil nyugalat kisgazdái, az angol és francia kisgazdák józanságában, értelmiségben és kulturális képességben meg sem közelíthetik a magyar kisgazdát. Ha ezt a réteget azután arra kényserítik, hogy harcot indítson az ország területi épségéért, ez a harc szörnyebbre, létekebb, fanatikusabb lesz még a negyvenyeleadi szabadságharcnál is.

A kisgazdapártunk az is kötelessége lesz, hogy egységesen harcoljon a magyar területek, egész Magyarország sértetlenségéért. Ezt az elvi álláspontot sohasem fogja feladni, mert meggyőződése, hogy csak egyetemes Magyarországot kételein belül lehet minden rendű és rangú, tehát a nemzetiségi kisgazdáknak is olyan megélhetési lehetőségeket teremteni, amelyekre a mai nehéz időkben szükésg van.

Am emberiség annak köszönheti ezt a borzalmas világháborút, hogy a németek 1871-ben elvették a

franciától Elzász-Lotharingiát. Ha most a magyarstól el akarják venni a Felvidéket, Erdélyt és a Bánátot a Bácskával együtt, ez harminc év múlva okvetlenül a népeknek ugyanolyan véres összeütközésére vezetne, mint amilyen rettenetes volt ez a mostani.

HIREK.

1919. január 6. Hétfő.

NAPTÁR.

Rom. kath. Vízkereszt. Prof. Három kir. Gőr. kel. Epifánus. Itr. Seb. R. K. 5. 6679.

A nap - kel: 7 óra 49 percek, nyugászik 4 óra 21 percek.

A hold kel: 9 óra 42 percek, nyugászik 8 óra 32 percek.

A nap hossza 8 óra 33 percek.

Előfizetési felhívás.

Kérjük azon tisztelt helybeli és vidéki előfizetőinket, akiknek előfizetése december 31-én lejárt, hogy előfizetésüket megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fenakadassék legyen.

Mint ahogy a papír ára ismét drágult és nyomdai költségek is felszaporodtak, kénytelenek vagyunk lapunk előfizetési díját évi 15 K-ra, félévi 750 K-ra, negyedévi 375 K-ra, egyes példányt árát 30 fillérre felelni.

A kiadóhivatal.

Felozslanak a Nemzeti Tanácsok. A nemzetgyűlés összehívása, s a törvényhatósági választások megvételése után a nemzeti tanácsok felozslanak. A budapesti nagy Nemzeti Tanács iródjaja már be is szüntetette működését.

Választás a munkásbiztosnál. A múlt napokban zajlott le a kerttili munkásbiztosító egyesülésben levő hivatalunkban a töltése. Számlatörlet lett Sznff József, kezelőbiztós Jaberics Lajos, Pop Ernő.

A Földmivospárt csatlakozott a Kisgazdapárthoz. Az Országos Földmivospárt tagjai elhatározták, hogy belépnek az Országos Kisgazdapártba. Az egyesülés már meg is történt, ezért pártunk új neve: **Országos Kisgazda és Földmivospárt.** Elnök: Szabó István, alelnökök: Meskó Pál és Mayer János.

A hadsereg új jelvénye. A hadügyminiszter elrendelte, hogy a tényleges szolgálatot teljesítő tisztek és katonák jelvényével látassanak el, amelyen a „magyar népköztársasághadsereg” felirat van.

Közkatonákból is lebetnek tisztek. A hadügyminiszterumban törvényjavaslat készült, amely a hadsereg demokratizálásának közvetlen következménye. Módotírvén nyújtanak arra, hogy a köztársaság katonái közül azok, akik intelligenciájukkal és a szolgálati alkalmatlanságukban kifejtett tevékenységükkel arra minden tekintetben rászolgálnak, akár tartalékos, akár tényleges tisztek lehessenek.

Új törvénytervezetek. A minisztertanács elfogadta az egyesülési és gyűlékezési jogról szóló belügyminiszteri törvényjavaslatot, amely szerint az előzetes bejelentési kötelezettség nem kell sem valamilyen nyilvános meggyűléshez vagy egyesülés megalakulásához. Törvényjavaslat készült a nemesség, bárói, grófi és hercegi rangok eltörléséről is.

A 20-as országgyűlés megalakulása. Az egykori 48. és kir. 48. gy. ezredet és a 20/honvéd gyalogezredet „20. magyar gyalg-ezred” néven, egybeolvasztották. Mindkét ezred Zala és Vas megyéi tanácsok felkérésére és a hadjárat alatt hervadtatlant babórákól diszinttük fel a magyar hősiesség oltárát. Az ezred parancsnoka a hadügyi kormány *Zitkovics* Károly volt 48-as alezredes, zászlóaljparancsnokká pedig *Trreiber* Kálmán volt 20-as alezredes és *Györy* Károly volt 48-as őrnagyot nevezte ki.

Ne jöjj hazá!

Ne jöjj hazá! Maradj csak távol
E pusztuló szegény háziótól.
A rémségek korát ne lássad
S bús kését egy országodulásnak.
Beteg az ország, kór a néps,
Halál mered szemök elébe.
Másé Fiume, Tisza, Tatra —
Csak a sárkafécsék van hátra.

Ne jöjj hazá! Csak sírni kell itt,
És semmivel védoi a semmit.
Nincs fegyverünk. Országunk sincsen,
Osztozkodunk a rablilincsen.
Mit töl, oláh, cseh, rác rakott ránk,
Mint ha népek kapcsai volnánk.
Sorsunk egy végtelen sivárság —
Várjuk, hogy a sírunk megássák.

Ne jöjj hazá! Vadidegenben
Vólnék most én is szivesebben.
Elnemnek innál messze-messze
Egy csendes kis zugolyt keresve,
Hol sirhatnék a „volt-on”, „nincs-on”
És ordítatnám: hó vagy Isten?
Vagy hol az osztó igazságod?
Hogy eltűr ennyi gonoszságot?

Ne jöjj hazá! Hazátlan! Állunk,
Már ösmertelenen az „nahunk”.
Állóink kihúzzák a földet,
A paraszt, ki munkába görnyedt
Zsellett leszen az ősi földön
És a saját portája — börtön.
Hiába patkózik a vére
E drága hon ezer rögré.

Ne jöjj hazá! Bár vágyom éget
Csak egy percre is látni téged,
Maradj még kicsit Szabériánban,
Tán ott ezereszer jógb világ van!
Te még remélhetsz ott... mi itt nem...
Nétek tán halgat még az Isten.
Imáink itt már nincsen száryna,
Lehull, mielőtt égbe szállna...
Nagy Lajos

Cavalloni Sándor.

† 1918. dec. 30.

Szomoruan esendül mindig az elmulásnak közlése. Mintha tört akkordokat kellene adnunk, amikor azt írjuk, hogy egy fiatal, értékes élet lobbant ki porhüvelyből. Ezek a gondolatok szállnak körül, amikor e sorokban Cavalloni Sándor, főgimnáziumi tanár halálesetéről kell tudósítást írunk. Örök igaz maradt, hogy megremeg kezünkben a toll; amikor e szomorú igazságot leírjuk, mert lettünk remények, szőfiosalott illuziók tragikus vége, amit e jelentés magában foglal.

Szinte hihetetlen. Amikor a hír első percében a fájdalom és meglepődés érzéséből felocsudunk, még akkor is csak rossz álomnak tartottuk az egészet. Sajnos, az élet kinyitása Cavalloni tanár porhüvelyből — az élet durva realizmu-

sával győzött meg bennünket, hogy ő többet nem él e földön s tég, sőt maga mély sebet ütött azok lelkén, akik tisztelték, szereték s örömmel látták működését, lelkesedését, kitartását, amellyel minden ügynek közg napzámolására szegődött.

Körülbelül nyolc évvel előbb került Cavalloni Sándor városunkba. A szelid, esendős fiatal tanár életének egész idejénéliszt hozta magával, hogy a nevelés rögs pályáján a buzgó munka nyomán minél durasbb eredményt mutathasson fel a lelkek községe terén. Csak átmetileg tűt hozánk, mert előbb ez a tanári kate-dra nem biztosított állandó jövét Nagykanizsán. Három év multával azonban véglegesítették Cavalloni Sándort, s ő tözszykeres kanzisai lett. Az ifjú lélek ábrándos száival is idekötötte magát, amikor Szalay Sándor igazgató beágyt feleségül vette.

Életének ez a második epochája már gazdagabb tervekben. A meg-szállandó jövő előtt állván, szilárd energiával fogott a munkához. Munkulése nem volt eredménytelen. Voltak sikerei, örömei a gyermekvilág részéről, amelyért élt, amelynek közpörsére egész életét hozta az iskola falai köze.

Nögy éven át tanított. Lelkes kitartással nem erényelt, nem engedte egy pillanatra sem, bár a pedagó-

gus apróbb megpróbáltatásai nem maradtak el mellőse sem. De mind-ez a fejő gyermek lélek ballépéseinek s nem bűnös rosszaságának tekintete.

A világháború négy évre őt is kitepte az iskolából, mint a pedagógus világot annyit jelszót: „Mindenütt kötelességelvitőitökön bizonyult a katonaközség alatt.

A mult év novemberében eredeti hivatásához visszatért. Lelke öröme teljes volt, mikor az apró gyermekek világa felé kellett fordulnia, hogy azokat nevelje. Ez próme azonban nem csak tartott. Néhány nappal előbb vakbajgyuladást állapítottak meg nála az orvosok. Az események ezután drámai gyorsasággal pergegek a szomorú kifejtelt felé 31-én reggel megjött Budapestről a szomorú hír, hogy Cavalloni tanár, a socialis ügyek egyik igaz harcos, munkás, törekvő tagja meghalt. Halála hírére az intézetek kitűzték a gyászolókövető épiteteiket. Tetemet melyben sujtott hitvese hazahozta s Cavalloni Sándort szombat délután helyezték örök pihépre temetőnkben.

A tanulóknak nevében *Smolcs* Lajos mondtott becsutatott, míg a tanári testület részéről az elpresztentás és sorok írja végezte. A főgimnáziumi énekkar fejezte be a szertartást.
Dr. Lukács.

— **Szemelvények a zágrábi Nemzeti Tanács kiáltványából.** Velelőnlet kezükbe jutott egy füzet alakban megjelent kiáltvány, amelyet a zágrábi SHS nemzeti tanács intézett Jugoszlavia osztrák lakosaihoz. Ez a kis füzet összegzése a d'Alviáz politikánknak, s több, bennünket is érdeklő részből áll. Közülük ezekből hevenyészett fordításban néhány mondatot:

„Mi lenne belőlünk, ha a rományok és a magyarok elvették ami termő, sük területüket: a Bánátot, Bácskát és Murukózt? Akkor a délszlávoknak nem lenne kenyérük, kénytelenek lennének azt kilőrdőlő behozni, a nemzet szegény maradna, nem lenne pénze, kénytelen lenne Amerikába menni s ott hazgni nehézmunkájá által megszerzett pénzt. Itthon pedig az idegen gazdagok csinálnának gyárakat, akik ak korra fizetést adnának a munkásnak, amekkorát ők akarnak. Ha a magyar népünk Jugoszláviából Bácskát, Bánátot és Murukózt, akkor elvették Jugoszlavia erjét, — ha pedig az olaszok elvették Dalmáciát, akkor ezzel kivették Jugoszlavia tődejét, gégéjét és beleit.

A Duna, Dráva és a Száva között termékeny alföldek vannak, ott terem a legjobb gabona. Matuc-uk meg nagyobb városainkat: Laibachot, Marburgot, Vasadot, Pécsét, Kragujevacot, Nist, Szabackit, stb. mindjárt látják, hogy kik vagyunk stb.

Péter király a maga nagy tekintélyével, becsületével és hatalmával az egész világ előtt tekintély szerzett Sztintyug Sándor trónörökös is. Trumbió külügyminiszter pedig már kimutatta, hogy a Wilson elvei kívánják az összes délszlávok egyesítését s addig nem lesz béke a világban, amig elraboltak fölünk valamit magyar, német és olasz.

Akinek nincs tőrkepe, az legyen el a tanítóhoz, vagy paphoz s megálta Jugoszlavia határait. Sose-től az Adriáig, délkeleten a Wardarig, az Ohrida tótl Szabadka, Pécs és Marburg vonaláig.

No, no — de ebbe tán még mi is beleszólnék, jugoszláv urak. — Vagy már Önök többet tudnak?

— **A saját használatra való dohányszerelés.** A kormány meg fogja engedni a saját használatra való dohányszerelést. Az erre vonatkozó rendelet szerint a saját használatra való dohányszerelésre azok nyérhetnek engedélyt, akik mezőgazdasági termeléssel hivatászerűen foglalkoznak, földjük megmunkálásában saját maguk vagy családtagjaik is részt vesznek, 1918. évi november hó 1. napja óta dohányszerelési kihágás miatt a dohányszereléstől el nem tiltottak és elfogadhatón igazolják, hogy belsőleghez tartozó vagy azaz összefoglalt földterülettel tulajdoni, használati jogot vagy használati jogot bírnak. A saját használatra termelt dohánnyt csak mint pipadohányt és csak az engedélyes termelő és a vele közös háztartásban élő olyan férfi családtagjai fogyaszthatják, akik 16. életévüket betöltötték. Egy-egy termelő családító készáz dohánypalánta kiltetésére nyérhet engedélyt.

Kevesebb palánta kiltetésre nem engedélyezhető. Minden egyes jogosított után további száz palánta kiltetésének engedélyzése igényelhető, azonban egy engedélyes általa termelhető dohányszerelvények száma az ötszázat ebben az esetben sem haladhatja meg. A saját használatra való dohányszerelési engedély után az engedélyes termelő palántáknak egy korona engedélyilletéket köteles fizetni. Aki a kincstár számára dohánnyt termel, a saját használatra való dohányszerelésre engedélyt nem nyérhet. Azokban saját termésközből mind a férfi engedélyes termelő, mind az engedélyes közös háztartásban élő olyan férfi családtagjai részére, akik 16. életévüket betöltötték és mezőgazdasági munkával hivatászerűen foglalkoznak, továbbá minden egyes feles kertész és ezeknek veínk közös háztartásban élő, legalább 16 éves és mezőgazdasági hivatású részben foglalkozó férfi családtagjai részére tekintik tíz kilogramm közöséges pipadohányt saját fogyasztásukra visszatartottnak, ha a visszatartott dohánnyt után kilogrammonként husz korona engedélyilletéket törölnék. A kormányrendeletében tehát nem sok köszönhetünk.

— **Mindent maximálisan a Nemzeti Tanács.** A Nemzeti Tanács a maga kebléből egy u. u. végrehajtóbizottságot alakított, amelyre átadó a város felet az imperiumot ezen bizottság, vagy hatalmára támaszkodva, elrendelte mindennemű áru árának a maximálását, — ezért egy áruvezető bizottságot alakult, amelynek elnöke dr. Kráily István v. főjegyző, alnöke pedig Gáspár Béla banktitkár volt. A maximálás nemcsak a szoros értelemben vett ruhákat és élelmi cikkeket terjed ki, hanem minden olyan áru, amely esetleg a közérdekelteket kárt lehetne. Hogy a maximálást minél könnyebben és gyorsabban lehessen keresztülvinni, a polgármester elrendelte a készletek újabb bejelentését.

— **Az egyszégyúri bizottság ülése.** F. hó 3-án dr. Szekeres József elnöklésével az egyszégyúri bizottság ülést tartott, amelyen jegyzőkönyve írtatták néhai dr. Neumann Ede érdeméit. A ki-mondták, hogy a spanyoljárvány megszűnése miatt a mozik és iskolák 7-ére megnyithatók.

— **Haldózás.** Mühlstein Lajos vesprémi egyházmegyei áldozópap 64 éves korában Nagykánizsán elhunyt. A közszertelen átlót nemcsak elhalálozása általános részvétel keltet. Temetése 6-án d. u. 4 órakor lesz a Tellyk utca 51. sz. gyászházban.

— **Átalakítják a hadsereget.** A forradalmi kitérés után a laktnagyok is a politikázis vonult be, ami oda juttatta a legénységet, hogy az ország rest, mint védelmi erőre nem számíthatott. Ezért Fesztelich hadügyminiszter elhatározta, hogy új hadsereget szervez, amely kívül fog állani a politikai pártoktól, s amely mint fegyveres erő képes lesz úgy kifelé, mint befelé a nemzet tekintélyét fenntartani s a rendet biztosítani.

— **Elhalasztott befizetés.** A Nagykánizsai Fakaréképáztár által alapított Önségélyező Szövetkezetnél a f. hó 6-ára, hétfőre eső befizetésük az ünnep miatt f. hó 10-án pénteken d. e. tartatnak.

— **Dr. Neumann Ede** főrabbi elhalálozása alkalmából egy a gyászoló családhoz, mind a nagykánizsai izr. hitközséghez még folyton érkező részveletelek előlő személyiségektől, országos intézetektől, testületektől, testvérgyülekezetektől stb. Dr. Rott Nándor megyés püspök az első volt a kondoleciók között következő levelével:

602—1918.

Az Izr. Hitközség igen tisztelt Elnökségének, Nagykánizsán. Öszinte részvétellel vezem a szomorú hírt a a nagykánizsai izr. hitközség érdemes lelkijáróinak, dr. Neumann Ede főrabbi urak váratlan elhunytáról. A boldogult személyesen ismertem, a rövid idő is elegendő volt arra, hogy a közös béké érdekében kifejtett működéséről meggyőződjem. Mind az ország rabbi-egyesület elnöke nevét és munkásságát ismertető tette az egész országban. Aterzem a hitközség nagy fájdalomát s meg vagyok győződve, hogy a nagykánizsai hitközségben a jövőben is az a békés szellem fogja irányítani melynek az elhunyt képviselője volt. Fogadjon az igen tisztelt Hitközség őszinte részvételt, mellyel maradok Veszprém, 1918. évi december hó 17-én. Tisztelettel Dr. Rott Nándor vesprémi püspök.

Dr. Balházár a tisztánluli egyházkerület püspöke a következő levelet írta:

Mólyen Tisztelt Hitközség! Mely megilletődött; lelket tömpitő szomorúsággal vettem hírt országos nevű, nagy tudományú, fényes lelkű és meglehetősen forrabjűk: Neumann Ede dr. haláláról. Móg ha csak a nagy ember siratának benne, akkor közel lenne a végzetes, de távol van, mert a legnemesebb jóbarátom egyikét is siratom benne. Végzetesülése is szorula vizsgálalom. Önöket osztó részvétellel és azzal a legyelemmel, amely szerint Isten minden vesztéséget pótolni tud. Imátkozom, hogy ezt is pótolja. Izg. tisztelettel Debracen, 1918. december hó 16-án Dr. Balházár Dező s. k.

— **A Károlyi-párt gyűlése Zalaegerszegen.** December hó 29-án a függetlenség párt népes nagygyűlést tartott Zalaegerszegen az Arany Bárány szálló nagyterében. Szónokolt voltak: gróf Bathányi Pál, dr. Thassy Gábor és Tivolt János.

— **Az Országos Hadigondozó Hivatal** pécsi kadrokkant munkaközvetítőjéül a következő rokkantakat keresnek alkalmazást: Árubeszerező (levelező) 1. bérsgazda 3, bizalmi állás 1, bor és pinceszeti állás 1, cész 3, erdő-őr 7, építészeti alkalmazott 1, építészeti rajzoló 1, felügyelő 15, fűrészmester (rajzoló) 1, gazda 4, gazdasági esetű 1, gazdasági irnok 1, gazdasági ispan 1, gépész 1, gépészeti 1, gépészköves 1, gyárirnok 1, házmester 1, hentes 1, hivataloszóga 1, irnok 6, kertész 1, kofaragó (vénok) 1, kőműves 4, kőnyelű 1, levélhordó 1, magtároló 2, majorgazda 1, mező-őr (hajdu) 1, pánbeszélő 1, portás 7, raktárnok 4, szolga 7, szűjgyártó 1, tejekelő 1, telefon kapcsoló 1, tisztviselő 1, utmester 2.

— **Elrendelték a választásokat.** A kormány az ország állapotára és a közlő békokonferenciára való tekintettel úgy intézkedett, hogy januárban az egész országban megjritt a választások. Az előbb terbo vett lajstromos választási módszer helyett a régi kerületi választási rendszer marad meg, s összesen 463 kerületben választanak. A kormány megállapította az új választó kerületeket is, amelyek közül 83 törvényhatósági városi kerület lesz, rendezett tanácsú városi vagy nagyközségi kerület lesz 56; és falusi kerület 324. A kormány a választásnál tekintettel lesz a kisebbségi vélemény lehetőségére való képviselőlére is, amit úgy visznek keresztül, hogy a választások megjeése után az effektive és szabályszerűen bekerülő mandátumok számát véve alapul, az összes mandátum egy negyedrészt pluszként veszik és egy negyedrészt több mandátumot kreálnak. Az egy negyedrész plusz mandátumot úgy mődnö töltek be, hogy a kisebbségben maradt jelöltek szávként pártok szerint összeszámolják és az összedából kikerülő arány szerint töltek be pártok szerint a mandátumokat. A választás ilyen módja miatt szükséges és ezért ezt el is rendelik, hogy minden jelölt a választás előtt közzé teszi jelenteni, melyik országos pártba tartozik a választások napjai még ninesenek kiirva.

— **A Hadirokkantak, hadiszerültek, hadözvegyek és hadiárva** Országos Szövetsége a köztársaság mindenkeri elnökének fővődnöksége és Friedrich hadügyi államtitkár elnöksége mellett már múlt év november havában Budapestben megalakult, meg ennek természetet folyamánképen egész Zalamegyebe kiterjedő ügykörrel Nagykánizsán is megalakult az emeltet szövetség fiókja. Elnöke Néma József a munkaspénztár főtitkárja, elnökletűk: öz. Gyenes Dezsőné és Vugrine Károly, kik mellett 2 jegyző, 1 pénztáros 2 ellenőr 1 titkár és 14 választmányi tag működik. Felelősök külön is kiemelték a szövetség célját, mert hiszen a címűl látjuk, hogy a rendes tagok melán kiérdemelték nem csak a államkincstár, hanem a közönség támogatását is. Tekintve hogy rendes tagok a cimben megnevezett egyének lehetnek csak, így az alapszabályok szerint a közönség csak úgy veheti ki részét ezen emberbarát intézmény támogatásában, ha minél előbb és minél többen az alapító és pártoló tagok közé sorakozik. Az alapító tag egésze 1000 koronát, míg a pártoló tagok 6 évén át övi 100 koronát fizetnek be a Szövetség pénztárába, vagy Szerb Ernő pénztáros kezébe, vagy a célra külön meghatalmazással ellátott vezetőségi tagok gyűjtőívén, kik ily minőségben jelentkeznek. Nem kötelkedünk egy pillanatra sem abban, hogy ezen szövetségből Zalamegye és Nagykánizsán János Jómódú közönségéből csak egyetlen ember is hiányozni fog, mert utmineki tartsa kötelességéből a rokkantak, hadözvegyek és hadiárva támogatását. Az alapító és pártoló tagok neveit állandóan közöljük lapunkban, de általában a rokkantak nyugét állandó evidenciában fogjuk tartani.

Hirdasson a „Zalai Közlöny“-ben.

Az ármegvizsgáló bizottság jóindulatú figyelmébe ajánljuk a következő esetet: A tegnapi ipartestületi közgyűlésen egyik közgyűlési tag felemlítette, hogy a Fischer és Bäder vas-kereskedésben megjelent bizonyos iparcikkek bevásárlása céljából. Mikor a fizetésre került a sor, a kereskedő cég egyik beltagjától, Fischer úrtól jegyzéket kért a cikkek áráról. Ezért Fischer ur őt kidobással fenyegette és a megalkudott áruk kiszolgáltatását kereken megtagadta. Ha az árleszállításnak ilyen módja lesz nálunk divatban, akkor mi aligha érjük meg, hogy valaha nálunk konszolidált árviszonyok legyenek.

Az országos kiszagda és földmivospárt

szombaton délelőtt 11 óra-kor Zalaegerszegen az Arany Bányai szálloda nagytermében megyei pártsszervező nagygyűlést tartott, amelyen megjelent a párt vezére, Szabó István v. országgyűlési képviselő is.

Névjegyeket inléeses kivitelben készit lapunk nyomdája Főut

Itt az idő!

Még nem késelt el, ha hat darab használt hanglemezzel rendelkezik, úgy **még mindig becserélheti** azokat a most megjelent legújabb kagagtató tréfás

„Ujvári telefonál”

című kétoldalu hanglemezre. Nagyszerűen sikerült **mulatságos** telefonjelenet! Kizárólagos joggal

Wagner

„Hangszernagyáruház”-nál
Budapest, József-körút 15. Flók: IX., Ráday-utca 18. szám.

Telefon: József 38-92.

Hangszelvények 200 koronától 1000 koronáig.
Fényképes dalasötveges lemez- és hangszerrajzgyártás ingyen!

Ujságkihordó felvétetik

e lap kiadóhivatalában,
Fő-ut 13. sz.

Hirdetéseket

olcsó árért felvesz

a „Zalai Közlöny”
kiadóhivatala.

Teutsch Guisztáv drogeria

fényképszeti szaküzlet

Az összes fényképszeti cikkek, u. m.: **lemezek**, gáz, bróm, és celloidin **papírok** és az **összes fényképszeti vegyszerek** (amatőröknek is) állandóan nagy raktáron.

Szakfényképesek nagy kedvezményben részesülnek

Zalai Közlöny

eredeti távirat és telefonjelentéssel

megjelenik minden hétfőn a kora reggeli órákban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 15 K, fél-évre 7.50 K, negyedévre 3.75 K.

Egyes szám 30 fill.

Hirdetések díjszabás szerinti vétetnek fel.

Telefon 183.

Mindennemű

Nyomatványok

izléses kivitelben azonnal készülnek

ZALAI KÁROLY ÉS TÁRSA

könyvnyomdájában, Főut 13.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13. sz. Bogarieder hátsóban. INTERURBAN-TELEFON: 183. Hirdetések és nyilatkozatok szabás szerint vétetnek fel.

Felolós szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS GYÖRGY.

Megjelenik minden hétfőn a korán reggel.
Hírlétesítési árak: Egész évre 15 K, félévre 7-50 K, negyed-évre K 3-75. Egyes szám ára 30 fillér.

Elnök ur,

Önt a Nemzeti Tanács a magyar népköztársaság elnökévé rendelte ki. Szép állás! A köztársaság támolygó kerekű kocsjára felült végre az is, aki a gyeplőt átveszi, s aki amint mondá: ezt elengedni nem is hajlandó. Boldogságunk lenne, ha azt mernénk remélni, hogy a köztársaság szekere ezután csak kissé is egyenesen halad s nem úgy mint eddig, kocsis nélkül, be nem tanított fiacókoló paripákkal, árokban, utszélien, ide-oda, de sohasem az uton.

Ezen nem is igen csodálkozunk Elnök Ur, mert akik a köztársaság szekerére felkapaszkodtak, azok ellentétes tájakra jöttek s mindegyik más-más portára akarta irányítani a szekert. Szegény szekér! Isten jóságának köszönhető, hogy a megterheléstől és a sok döcögéstől tengelytörést nem szenvedett.

Amikor Petőfi felment először Pestre, hogy versét eladja, házalása közben figyelmessé lett egy csilingelő fogatára, amely öfélé tartott. A búske, de éhes költő megállt s nézte a remek kocsi, amelyen egy fiatal magnás hajtott. Ez ismerte Petőfit, s hogy egyet üssön rajta, — éppen jökor — oda kiáltotta feléje: Sándor, mikor lesz ilyen fogatod? Ha majd olyan jó kocsis leszek mint te, — volt a válasz.

Elnök ur, búske lehet fogatára, csilingel, szilaj, zabolált paripák húzzák, de ezer kétely kíséri kérdéstünket: elég erős lesz-e a karja az irányításra, s ha igen, milyen után választott Magyarország számára?

Ne felelje el Elnök ur, hogy igen szorgalmas földosztó társai vannak. Az egyik igen olcsón, nagy darabokban ígéri az országot, a másik pedig holdankint akar osztogatni. Talán egyikből sem lesz vásár.

Ne felelje el Elnök Ur, hogy akikkel eddig parolázott, azoknak Magyarország.

mint közjogi fogalom: nem fontos. Ne felelje el azt se, hogy ezek az ország lakosságának csak kis részét teszik, — s ezért nekünk az ország közjogi fogalma: a legeslegfontosabb.

Ne felelje el azt se, hogy eddig Magyarország kiszagdáit, földműveseit, valamint középosztályát még nem mozdultak meg, csak nézik a vásárló lármát és zsebmetszést, — de közelg az idő, hogy ez a vulkán kitörjön, s akkor, biztosítjuk, rend lesz.

Ne felelje el, hogy Buda-

pest politikai felfogását és helyzetét az ország nem veszi magára nézve irányítónak. Mi elváltunk tőle s Magyarországot nem Budapesten nézzük.

Ne felelje el, hogy eddig a köztársaság javára még igen kevés jót tudunk írni, s hogy a köztársaság csak akkor nyeri meg szívünket, ha újra rendelkezünk az ország területével bármily áron. Amíg ez meg nem történik, addig, — ne tessék haragudni, — gondolataink inkább a multba járnak vissza.

sokat fenyegető életveszedelem miatt megszüntették. A spartacusok harcmódora rendkívül véres, ami gúnyosra vall. Az utasokat kifosztják, s ha valaki az ablakban megjelenik, rögtön reálönek.

Düsseldorf, jan. 12. A Spartacus csapatok hívei a polgári tünteteket megfámadták s ezért angol csapatok jelentek meg páncélszakkal, amelyek rendet teremtettek és a várost megszállották.

Berlin, jan. 12. A Vorwärts épületét és a Wolf ügynökség palotáját, valamint az újságíró negyedben levő palotákat a kormánycsapatok elfoglalták. A Vorwärts épületében letartóztatott spartacusok; sorsáról mit sem tud. A letartóztatott Spartacusok között vannak Lebebur és Maier Ernő független szocialisták is, valamint Liebknecht 18 éves fia is.

Berlin, jan. 12. Ma déleben a kormány csapatai a rendőrség épületét is visszafoglalták s a Spartacusokat, akik visszavonulni akartak, legnagyobb rész megsemmisítették. 12 halottat és 450 foglyot vesztek.

A csehek előnyomulása

A hadügyminisztérium jelenté: A csehek megszállták Legenyeimhályt, Tökete-rebet, Baranóczt és Homonát. Kassától délre Hernádcsény és Torna vonalában állanak. Breznóbányából előnyomulóban vannak Rimaszombat felé. Losonc, Ipoly-ság, Ipolyzántó és Ipolyzskálás megszállása után megszüntették előnyomulásukat. Az ukránok Körösmező tájékán eltorlaszolták magukat.

Szombathelyt megszállják

Marburgból jelentik: A délszláv hadsereg a legközelebbi napokban megszállja Szombathelyt, hogy összeköttetést létesítsen a Pozsony megszálló cseh csapatokkal.

Döntés ma lesz.

Budapest, január 12. **Károlyi Mihály köztársasági elnök ma fogadta Berinkey Dénes deznált miniszterelnököt, utána Batthyány Tivadart, Jánsi Oszkárt és Kunfi Zsigmondot. Berinkey Dénes is tárgyalt Batthyánnyal, Kunfi-val és Jászival. A politikai válság megoldása a legjobb esetben ma este várható.**

A hercegprímás nagy beteg.

Budapest, jan. 12. Csernoch János hercegprímás, aki a napokban érkezett Esztergomból Budapestre, mellhártyagyulladásban megbetegedett. Állapota súlyos.

Közelg a béketárgyalás.

Páris, jan. 12. A Havasügynökség jelenti: A szövetségesek legfőbb haditanácsa ma délelőtt tanácskozássra ült össze, hogy a fegyverszünet meghosszabbításával foglalkozzon. A meghívott küldöttek az egyes nemzetek kül-

dótságot felszólították, hogy ma üljenek össze s vegyenek részt az előzetes béketárgyalás megnyitására. Az első teljes ülést legkésőbb 20-án tartják meg. A Figaró szerint a vita elején általában vita indult meg a területi kérdések szabályozásáról. Ugy vélük, hogy legkésőbb két és fél hónapon belül a meghatalmazottak az előzetes békét minden részletében meg fogják állapítani.

A németországi állapotok.

Berlin, jan. 12. A magas vasuton a forgalmat az uta-

Névjegyeket közlésé kivételben készit lapunk nyomdájá Főut

A Kisgazda- és földművespárt megyei nagygyűlése.

Dobszó, plakát és reklám nélkül tartotta meg megyei nagygyűlését január hó 6-án Zalaegerszeg és Országos Kisgazda- és Földművespárt A hívós téli napon mintegy hat ezer kisgazda gyűlt össze a megye székhelyén, hogy a haza és föld szeretének magasztos jelzésével fogadják meg arra a zászlóra, amelyet a dolgos és harcok kezek emeltek a magasba az ország területének megvédéséért, a földműves helyzetének javításáért s a belső rend megőrzéséért. E nagy ünnepe a föld Istenednek imádkozása hozta össze mindenneműen a falvak valóságát, hűségesséjét. Soha Zalaegerszeg még akkora tömeget nem látott falu fölött. Mindentünn barna-piros erők, szép szőlő emberpódlányok hullámzóttak, az összetartozás legszebb jelvénye, a háromszíni kokárda senkinek sem hiányzott. Az arconok ott látszott az aggodalom hazánk szomorú helyzete miatt, — de mögötte állt az elszántság is, hogy főljön aminék jönni kell, élet vagy pusztulás, drága földünk. Szép országunkat azonban eszerben nem hagyjuk soha gyönyörűség volt nézni azt az óriási tömeget, amely a haza nagy részének tulajdonosa, s amely harcra kell a városok zabolálásán, nemzetközi tömegével szemben. Mint egy rettenetes dörög, úgy hangzott el állj szavak a városok felé, ahol most a kommunizmus próbál terítet átszalhoz ólni. Hiszünk, hogy ez a figyelmeztetés, amely az azonnali harcra való készséget jelenti, bejut azokba a lelkekbe is, amelyek eddig csak a mások vagyoná után nyujtatták ki kezüket.

Ez a gyűlés, ez az ünnepe azonban nemcsak a kisgazdák és földműveseké volt. Megjelentek ott a Károlyi pártiak és a Keresztény Szocialisták is. A magyar nép hőcseségére, hazaszeretetére és jellemeire gyönyörű példa az, amit ezek a rokon pártok a kisgazdák impu-náló felvonulása után tettek. *Gróf Bathányi Pál*, Zala vármegye volt főispánja, a megyének kiváló nagy fia, közzölte a Kisgazda és Földművespárt elnökségével, hogy a vezetése alatt álló megyei Károlyipárt az egész megye területén teljes erájével támogatja a kisgazdákat. Csatlakozását jelentette be a Keresztény Szocialista párt is. A gyűlés e két párt határozatát örömmel vette tudomásul.

A Himnusz elneklése után *Soroc József* zalaegerszegi kisgazda nyitotta meg a gyűlést és bejelentette, hogy a párt vezetése, nagyváradi *Scabó István* nem jelenhet meg a beállott forgalmi zavarok miatt.

Utánna a közöhangnak engedve *Károlyi József* v. tanácsos, a nagykanizsai kisgazdapárt érdemes és agilis elnöke jelent meg a szószéken. Beszédében, amely hi tükre a kisgazda mai vagyoni és társadalmi állapotának, elmondta, hogy az a küzdelem, amelyet a kisgazdák az egész országban megindítottak, az nem egy ideig-óráig tartó hevtlés, hanem a magyar föld megmozdulása, amely mindannyiszor,

amikor bajban volt e hon: az ó kisgazdái, szellemei és börcsei által adta tüntára az uraknak, hogy él és hogy drága testén idegen eszmákat el nem ür. Most is rang a föld, s ennek/méhhől into és harcra hívó szavak törnek elő, mert az országot például dobta oda idegen bandáknak azért a külön megvezénylésessel, hogy karolt som rántunk érte — vigye, aki akarja. Elhagyott ezeres főlányánk keresves sírása, megindító zokogása nem hatotta meg a vezetők érzéketlen szívét, — ezért most gyűlése hangját, amelynek hangja kell, hogy befussa észes falvainkat s megmarkoljon minden igaz magyar szívet, s csatára: döntő, irgalmatlan közdelemre hívjon kisgazdát, iparost, kereskedőt, urat, mindenkit, akiben a hazaszereték csak kis mértékben is él, — mint régen, amikor *Léhel Kátrjánék* felharsanása minden magyarnak a harobalmintást jelentette. Az osztálytalan ledött, — hangzik a nemzetközies táborában, — s ennek utjonganak, azonban most ók nem arra törekednek, amit várunk, hogy az osztályok közötti nagy ellentéteket elsimítsák, hanem arra, hogy a régi gróf, hercegi uralom helyére, a kisgazdák vállain át a proletár osztály uralmát öltöskék, amely szászorta irgalmatlanabb lenne az előbbinél. A tulajdonjog mellett nem rabzolga a kisgazda, de a kommunizmus, a vagyonközösség mellett azt lene. Hát ez a haladás? A forradalomtól mi magyarak nem ezt reméltük. Kezdetül föl fele család és elkészeredés ól a szívekben, mert egy gondolatért oda leit doha az ország s vele a milliók és milliók boldogsága. Ezt nem trühtjük.

Részletesen ismertette a párt programját és felszólította a jelenlevőket, hogy legyenek készen egy igen nagy küzdelemre, mert valószínű, hogy a kisgazdák táborából kell kiindulni a harcnak, amelynek célja lesz az ország felszabadítása.

Beszédét percekig tartó öljenezés követte.

Pélm József zalaegerszegi, hitokozó az egyéztörtérel és az összetartás égető fontosságáról mondott igen szép beszédet. Felhívta az összes pártokat a tömörülésre, azon kívül is megszívlelendő indokollással, hogy amikor régi zsarnokainkét megszabadulva magunk vettük közzöket sorunk intézését, akkor ne huzunk szét, ne fussunk olyan fantomok után, amelyeket a magyar lélek ugyse fogad be soha, hanem kézz a kézben, siessünk hazánk megmentésére.

Marion János komárvárosi kisgazda a földműves és ipari munkás érdekeinek ellentétéséről beszélt igen elmesés és találón. Bírálta a közülagyon elvét s oda concludált, hogy a vagyonközösség megbonításra a szerzési kedvet, ami óriási csapás lenne az államra, mert mindenki csak annyit termelne, amennyi neki kell s nem gondolna másokra.

Dr. Vitéz Gyula alsólendvai ügyvéd a különböző pártoknak egymáshoz való viszonyáról beszélt s arra az eredményre jutott, hogy a haza érdekeit most valóban csak a kisgazda és földművespárt szolgálja, mert a kisgazda hazafaságában kötelekődni nem lehet.

Szestény Jenő zalaegerszegi intéző az óvszados elnyomatás szomorú képét festette meg. Itt az

idő, — egymond — hogy a jövő Magyarországot terrajvát megkésztésük, de az olyan legyen, hogy az aszerint épülő palotában egyenlő jog legyen mindenkinek. A megyei Károlyipárt elnökségének megbízása alapján bejelentette, hogy pártja az egész megyében támogatja a Kisgazda és Földművespárt Alapos és okos beszédét többször megjelénzték.

A beszédök elhangzása után megválasztották a megyei szervezet tisztikarát. Elnök lett: *Károlyi József* v. tanácsos, a nagykanizsai Kisgazdapárt elnöke, társelnöke *Marion János* komárvárosi kisgazda. Alelnökök lettek a megye területén megalkant helyi Kisgazda és Földműves pártok elnökei. Tekintettel a nagykanizsai Kisgazdapárt nagyságára, innen négy alelnököt választottak, és pedig *Pländer György* v. tanácsos, *Mátész József* v. képviselő, *Rolf György* és *Major János* kisgazdák.

A hatalmas méretű gyűlés a Szózat elneklésével ért véget.

A város harca a falu ellen.

Ami ma a fórumon történik, végeredményben nem egyéb, mint a város harca a falu ellen. Mert kik azok, akik a maguk szája íze szerint akarják átálakítani az államot? A városi tömegeknek az a szervezett része, amely a szocialista táborában gyűlekezett. Ezek szeretnék megteremteti a kommunista államot, mert óból az a hasznuk lenne, hogy a föld termékei mindannyiuk közzö tulajdonosá válna. A szervezet munkások folyton azt panaszolják fel, hogy drágán jutnak a falu, illetve a föld termékeihez: garabonház és egyebekhez. Ha sikerülne a kommunizmus a földet, ebben az esetben egész ólesón jutának hozzá mind-ezekhez.

Más oldalról milyen a helyzet viszont az ipari termékekben? A munkabérek továbbra is magasak maradtának, amiből természetesen közzö következnek, hogy az ipari termékek ára által valamivel lehetne ólsóbb a aínál. A föld munkásainak tehát drágán kellene megfizetnie továbbra is az ipari termékekért, ellenben egészen ólesón kellene átengedniük a föld termékeit, amit munkájuk véres verejtékével teremtettek elő.

A föld kommunizálásának az lenne a természetes következménye, hogy a kisgazda és földműves, illetve a falu felett urrá lenne a város, az ipari munkásság.

A kisgazdának utolsó lehetősége védekeznie kell ez ellen a veszedelem ellen. Miféle ebben az országban a falvak vannak többségben a városok felett, mi sem természetesebb, hogy a falu mai termézetesebb, hogy a falu mai urának és munkásainak kell érvényesíteniük azt az akaratukat, hogy a föld azó, aki megműveli.

Néhány szó a nyolcórás munkaidőhöz.

Egy szakmabeli munkás sem végez oly fárasztó munkát, mint a kisgazda. Senkinek dolgozik annyit és állandón, mint a kisgazda a földművelés. Ezért nem lesz óltalan, ha a napjainkban oly sokszor elregettelt 8 órai munkaidőnek a földművesokra, a kisgazdákra való alkalmazásáról néhány komoly szó szólnak. Nekünk, kisgazdáknak életveszélyes kérdés ez, s ha ránk órszokolják, ám lássák a következményeket.

Tegyük fel, hogy a mezei munkás 8 óráig dolgozik naponta. Akkor így fog alakulni a jövő gazdaságunk: Állatot ezentul csak az agy tartani és annyit, amennyit maga és családja gondozhat, mert munkása 8—12 óráig délelőtől és 2—4 óráig déltán fogja az állatok körül teendőkét elvégezni. Arról több szó sem lehet, hogy a család az állatállón aludjék s ha éjnek idején a jószág szabadul, azt megkösse, mert neki akkor pihenője, munkaszünet van.

Még kevésbé gondolhatunk arra, hogy családunk hajnalban felkeljen, hogy az ivagon-óllatoknak legalább egyszer vessen, mert ló-horoktat, lincernákat még harmattal kell betakarítani, nehogy az értékes levelek lepergenjenek róla.

Nem keltheti fel a gazda családja, munkását akkor sem, midőn hajnalban ganyítja, hogy aznap még ósó lesz, talán 3—4 óra múlva Mennyit jaggatunk mi gardák, amidőn é károkát látunk s eddig is menyit vesztett az időjárás változására miatt sokszor a gazda s vele a köz. Avagy mit logunk tenni a szorgos aratási időben, amikor a mezei munkás sokszor éjjel nappal dolgozik, mert a gabona betakarítása azt mulhatatlannal megkövetli?

Miként fogja foglalkoztatni a munkádat a mezőgazdasági munkás telen, ha a 8 órai munkaidő mellett déltben 1—2 óráig pihen. Ki ezért álltatt, ki készíti elő neki a téli takarmányt?

A földműves-munkásoknál a 8 órai munkaidő behozatala sohasem lesz lehetséges, mert 8 órai munkaidő mellett majd háromannyi földművelő munkás kellene, mint amennyi van, pedig ma sínes sok. Mindig kevés volt. Ha tehát kevés a földműves, nagy hért kell fizetni, hogy csak annyit is termelhesstnek, amiből magunk, falusiak megélhünk. *Miből fognak megélni a városokban?*

Ha nem lesz ólegendő élelem, miből gondolja elartani a népet a m. t. nyolcórás v. Rekvirál, avagy többet termel? Komoly kérdések ezek. Ma nem lehet papíron kidolgozott elvek után menni, a valósgót és a népet kell számbavenni.

Avagy honnét veszi a földművelő munkást ma, amikor majd minden földművelő munkás és ipari munkás is kisgazdajelölt? Nincs foglaltékn ember a kisgazdánál, de nincs szorgalmasabb s nálnál. Ha elveszik a függelékenység, annyit termel, amiből maga megél családja. El van rá készítné, mert megvanitották rá a rekvirálások.

No már most vagy lesz 8 órai munkaidő s nem lesz kenyér, vagy lesz kenyér, de akkor a kisgazdat ne bolondítsák a 8 órai munkaidővel. A kisgazda sohasem volt „kis-

Keresünk egy 0-ás vagy 1-es Wertheim-kasszát

Bővebbet: KAUFMANN TESTVÉREK üzletében.

ipari munkások munkabérének emelésére. S az semmiképpen sem akar lejjebb esni. A rüba, a cipő, a szerszám és sok más minden még folyton a háborús árak mértékét mutatja. Ide még elér a redukálás, az ársüllyesztés, hogy a gazda termelésének produktuma s az ipari munka termékei között helyreálljon a múltányos arány.

Boldogságom.

Caillagot találni
Koromsötét éjben,
Virágokat szedni
Zord, zuzmarás réten,
Oh, az lehetetlen!
És énnekem mindig
Ilyen volt az életem,
Csakis kemor felhő
Kísérte a léptem,
Fény nem volt felettem.

Utamon nem téptem
Soha sem virágot,
Lábam göröngy törte,
Csak tövisre hágott.
Csak a tüske vérzett!
Szívemet meg folyton
A hideg szél járta,
Részvételen vihar
Verte télben, nyárban,
S meleget nem érzett.

És én mégis boldog
Voltam, mivel láttam,
Hogy más fényben fürdik,
Úszik meleg árban
S virágra lép lábal
Boldog, mivel mások
Údve, boldogsága
Volt az én szívemnek
Forró óhajtása,
S boldogságom tárgya.

Jóta

Teutoch Gusztáv

drogeria

fényképezési szaküzlet

Az összes fényképezési
cikkek, u. m.: **lemezek,**
gáz, bróm, és celloidin
papírok és az **összes**
fényképezési vegyze-
rek (amatöröknek is) állan-
dóan nagy raktáron.

Szakfényképesnek nagy
kedvezményben részesülnek

Innen — onnan.

Egy baka megszólítja az utcán
a hadnagyot.

— Hadnagy ur, vágja le a csül-
lagjait, mert most egyenlők vagyunk.
— Jól van, barátom, — vála-
szol a hadnagy. — Várjon fel
maga is két aranyesilagot s akkor
egyenlők leszünk.

A sötét éjben elkiáltja magát
egy utonálló.

— Adj ide a nagykabátját!
— Hogyan, — felel a megá-
madott. —ppen most loptam.

Nagyszerű fegyverszüneti szerző-
désünk megállapította a demarká-
ciós vonalat, t. i. addig mehet az
ellenenség. Most is így van, csak-
hogy az egyik alulról megy addig,
a másik meg felülről. Hát mi hol
leszünk?

Magyarország területi integritása
meglesz. Így szól Károlyi: Egészen
bizonyos! Mert hát azt a csalló-
köz, vágyölgyi, bácskai, bánsági és
még nagyon sok gyönyörű magyar
földet csakugyan nem lehet a he-
lyéből elvinni, s ezután is össze-
függ azzal, amivel eddig összefüg-
gött. De ugyan kérem, nekünk
terem ezután is?

Szerkesztői üzenetek.

N. L. Helyben. Megható, igaz-
ságtól duzzadó versét a múltkor
közöltük közönségünk nagy öröme.
Sok átv. — **Kíváncsiak.** A tánc
ma semmiesetre sem helyeselhető.
A mostani körülmények nem ke-
veznek a mulatságnak.

Itt az idő!

Még nem készt el, ha hat
darab használt hanglemezzel
rendelkezik, úgy még **mind-**
dig becsérélheti azokat a
most megjelent legújabb ka-
cagató trétás

„Ujvári telefonál”

című kétoldaltú hanglemezzel.
Nagyszerűen sikertült **mulat-**
ságos telefonjelenet! Kizá-
rólagos joggal

Wagner

„Hangszernagyáruház”-nál
Budapest, József-körút 15. Fiók: IX., Ráday-utca 18. szám.

Telefon: József 38—02.

Hangszelőképék 200 koronától 1000 koronáig.

Fényképezési dalakörök lemez- és hangszerezéjéért ingyen!

Telefon 183.

Mindennemű

Nyomtatványok

izléses kivitelben azonnal
készülnek

ZALAI KÁROLY ÉS TÁRSA

könyvnyomdájában, Főút 13.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13. sz. Bogenrieder háza. ■ INTERURBAN-TELEFON: 153. Hirdetések és nyilvántartás szerinti vételnek fel.

Felolvas szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS GYÖRGY.

Megjelenik minden hétfőn korán reggel.
Előfizetési árak: Egész évre 15 K, félévre 7-50 K, negyed-évre 3-75. Egyes szám ára 30 fillér.

Feltámadunk ?

Két nem hivatalos ajánlat van a kormány előtt. Az egyik Szélek képviselő és két társát, akik Jugoszlávia azon ajánlatát hozzák, hogy a velük való personalió esetén garantálják az ország területi épségét s hogy a rendet helyre állítsák. A másik Olaszországra. A közlés oka nyilvánvaló: Jugoszlávia leszármazottaira készül az Adria miatt az olaszokkal, s kevés kilitása lehet az eredményre, ha mi mögötte, mint ellenséges ország állunk. Olaszország ajánlatának indító oka is ebből magyarázható, s abból, hogy az entente eléggé magára hagyta.

Hogy mi lesz a két ajánlat sorsa, az a jövő kérdése, de mintha bátása lenne már belső állapotainkban, ezért szívünket feltámadt reményességünk öröme dobogtatja meg.

Kérjük ezért a kormányt, hogy körülálláson intézze ügyeinket, mint eddig. Hatványra emelkedtek a botlások. S mindez azért, mert a vezető állásokba oda nem ért emberek kerültek.

Aki szép újságcsikkeket tudott írni, abból lett külügyi államtitkár, s annyit „elért”, hogy még jobban elefedtek bennünket. A befentesek, meg a Rózák, azok követek lettek, — hogy sulyunkat menyire növelték, látja mindenki. Szóval: a forradalom nem az országért, hanem állásokra élhes emberekért törté le a régi világot. S ezek az emberek tanulhattak és tudhatnak sokat, de az országútlához többet értett Tiszának akármelyik egyszerű katonája. Németország mennyivel okosabb, legfőbb hadügyi parancsnoka most is halhatatlan fia: Hindenburg. Politikai életében ott szerepelnek a régi nagyságok, s ugye ezek nem aknák hájjáznak az ellenségnek dobni? En úgy hiszem, hogy a mi régi politikuzaink közül azok, akik európai névre vergődtek, szintén szeretik új a hazát, mint akármelyik új nagyunk, akit a forradalom hullámai partra vetettek.

Most, amikor van remény arra, hogy Magyarországot megmentsük, ne nézzük, hogy ki kicsoda és mi volt, hanem egyetlen gondunk az egyesülés legyen s az új gondolatúrral süssünk honunk talpraállítására.

Az új világ, amely a régi romjain épülőben van, csak úgy lesz jó és szép, ha az építésben részt vesz az ország minden néprétege. Fő az, hogy felépüljön, politikáit majd ráértünk — benne.

A miniszteriumban képviselve van minden párt. Kívánjuk ezért, hogy a komédiának vessenek véget, mert utánát már bennünket.

A székely nemzeti tanács viharos ülése.

Budapest, jan. 19. A székely nemzeti tanács ma délen Jancsó Benedek elnöklésével ülést tartott. Jancsó megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy a székelyek az antanttól nem kegyet kérnek. Bartha volt hadügyminiszter azt jelentette ki, hogy a fegyverszünetet azért írjuk alá, mert bízunk az ellenség igazságérzetében. Szabó főhadnagy tiltakozott a zsidóság térfoglalása ellen, s azt éles szavakkal kifogásolta. Az elnök indítványára a jelenlevők a Dunapart szálló cél vonultak, hogy ott az antant politikai missziója előtt Erdély elszakadása ellen

tiltakozzanak. Miután ennek tagjai nem voltak otthon, Nagy György kérte a tüntetőket, hogy nyugodtan várják be a béketárgyalások eredményét. A tüntetők ezután a Várba akartak menni, hogy Apáthy István fő kormánybiztos mellett tüntsenek. A várnál azonban a nemzetőrök útjukat állták, akiket a hatalmas tömeg Heltai huszároknak nevezett. Már-már összeütközésre került a sor, amikor a hadügyminisztériumból elősiető Böhm Vilmos miniszter a tüntetőket nyugalomra intette, s azok eloszlottak.

Nagy zsidóellenes tüntetés Budapesten.

Budapest, jan. 19. „Ébredő magyarok” egyesülete címen alakult keresztény-szocialista egyesület ma délután a muzeum kertben gyűlést tartott, amelyen 3000 főnyi tömeg jelent meg. Már az első szónok a zsidóterjeszkedést ellen foglalt állást, kifogásolta, hogy a kormány majdnem minden tagja zsidó. Beszéde közben azt a hitet terjesztették, hogy a muzeum kertben ellenforradalmárok gyűléseznek. Csakhamar rendőrség és népőrség vonult fel nagy készültséggel, körülvettek a muzeum kertet és igazoltatták a jelenvölteket. Közben kiderült, hogy békés tüntetésről volt szó. Nemsokára megjelent Fényes László kormánybiztos is, aki a népőrség beavatkozása miatt sajnálkozását fejezte ki, a tömeg azonban azt hitte, hogy Fényes László rendeletére oszlatták fel a gyűlést, s ezért rendkívül fenyegető magatartást tanusított Fényessel szemben. Azután mintegy 2000 főnyi tömeg végig ment a körutakon s tüntetett a zsidóság ellen.

A csehek előnyomulása.

Bpest, jan. 19. A hadügyminiszter jelenté: Ungvár környékén a demarkacionális vonalon innen a következő helyekről jelentették gyengébb ellenséges csapatok beérkezését: Kurjaremete, Nagygyados, Peregye és Nagykapos, Kassa és Rimaszombat között a csehек Szendrőn vannak. Losoncától délre kisebb csapatok álltak az Ipoly folyót. — Jelenleg Fülektől északra állanak.

Az ukránok visszavonulnak.

Budapest, jan. 19. Az ukránok a lakosság tiltakozásának engedve, elhagyták Munkácsot és északkeleti irányba vonultak.

A békekonferencia elnöke.

Páris, jan. 19. A Havas ügynökség jelenti: A békekonferencia elnökevé Poincaré beszéde után Clemenceau francia miniszterelnököt választották meg, aki a gyűlés bekezdése után hosszabban tanácskozott Wilsonnal, Lloyd Georgeval és Sonninnal.

Nagyatádi Szabó István — miniszter. Az Országos Kisgazda és Földmivesszár kiváló elnöke: Szabó István belépett a az új kormányba, mint annak tárca nélküli minisztere. Mindenki, akit az ország sorsa érdekel, örömmel veheti e hírt, mert Szabó István személye a legnagyobb garancia arra, hogy a kormány szekerre a rendes útra térjen. Különösen jól eső érzéssel fogadhatják azonban Szabó Istvánnak ezen áldozatos lépését a kisgazdák és földmivessék, akiknek jogos érdekei közelebb jutnak a megvalósuláshoz.

Pártprogrammunk

kibővítése.

Számtalan levél érkezik hozzánk, amelyeknek legtöbbször a programunkhoz szól. Minden részében örömmel üdvözlik az és magukévá teszik, mert hiszen nincs párt, amely a magyarság céljait, a nép boldogulását s a földnek illetékes kezbe való jutását akkora önzetlenséggel képviselné, mint a kisgazdapárt. Azonban programunk — természetesen — nem meríti ki teljesen mindazokat a feladatokat, melyek reánk a jövőben várnak és amelyeknek a fejlődő gazdasági élet követelményei szerint leendő megvalósítását szintén kötelességünknek fogjuk tekinteni. Sörgös feladatunk megszüntetni azt a lehetetlen állapotot amelyben földmivesszámunkaink néhány heti teljesített munka jövedelméből kénytelenek magukat és családjukat egész éven át tartatni. Ennek orvoslására nem elég a nép-rétegeit a lehetőségek felhozatalára, de ezenkívül meg kell teremteni olyan munkaalkalmakat is, amelyek a földmivesszámunkait és családját az év legnagyobb részében becsatlós munkához és ennek alapján tisztességes megélhetéshez juttatják.

Gondot kell fordítaniunk arra is, hogy a különböző termelési ágak között a testvéries együttműködés és kölcsönös támogatás a gazdasági élet egész területén biztosítsanak.

Teljes erőnkkel kell törekednünk arra is, hogy multunkhoz hívea apolitikus a gazdasáradalomban a szorgalmat, munkásságot és takarékosságot; a tulajdon szentségének hitjét és azt a buzgalmat, hogy javainkat utódnak számára is biztosítani igyekezzünk és ezen törekvésben más társadalmi rétegeket is támogatassunk. Programunk VII. pontja különös súlyt helyez pártunk azon céljára, hogy a kisipart az ott lefektetett törvények szerint elhagyott helyzetéből kiemelje s a nagyipar és tőke ellen megvédje.

Szent hitűek kell nevelnünk gyermeinket lelkében is a felebaráti szeretetet, amelyek uralma nélkül sem a hazá, sem a társadalom, sem az egyesek boldogulása meg nem valósulhat.

Nekünk jut a feladat, hogy többtermelés útján biztosítsuk az államteherbírási képességének fokozását

és egyúttal más társadalmi osztályokban dolgozó minden rendű és rangú polgártársaink életfenntartási szükségletét és így saját életfenntartásunk eszközeit is.

A megerosodott társadalom a maga kipróbált hazafiságával képezi ma is, és fokozott mértékben lesz hivatalra képezni azt a megingathatatlan alapot, melyen szakkialakítandó fog felépülni egy nyugodt, megelégedett s a társadalom minden rétegével testvériségben egyesülő és egymásra támaszkodva biztosan boldoguló Magyarország.

Kütlő a hittől eltelve kérjük földmivésink, gazdáink és ezek körében működő minden rendű polgártort nyert munkásokörök lelkes odaadó támogatását

Hisszük, reméljük és óhajjuk, hogy közelmúltban szívesen nyújtott segítséget mindazok a polgári elemek, kiknek számára éppen úgy óhajjuk a rendet és nyugalmat, mint saját gyermekeinknek.

A földművelésügyi miniszter nyilatkozata a földreformról.

A mai időknek kétségtelenül egyik legaktuálisabb és egyúttal legfeltehetőleg kérdéses: mi legyen a földdel, milyen új, igazságos és arányos elosztás szolgáltatása az ediginél jobb megoldásnak kérését?

Miután e kérdésben a mi álláspontunk már számtalan esetben kifejezésre juttattuk, most ismertetjük *Buca* Barina miniszter nyilatkozatát, aki a földreformgyűlés tervezetéről a következőket mondta:

— A kiszámított föld megváltása méltányos becsérékek alapján az 1913 évi forgalmi érték szerint történik. Ahol ez az érték túl magas vagy túl alacsony, ott módot adunk arra, hogy a bíróságok állapítsák meg a méltányos megváltási árat. Elsősorban a jogosult igénylők *választmány*a tárgyal a birtoktulajdonossal ha megegyeznek, akkor jóváhagyásért a *birtokrendelési tandóhoz* kell fordítani. Ha maguk között nem tudnak megállapodásra jutni, akkor a birtokrendelési tanács állapítja meg a megváltási árat és ha az érdekeltek ezt sem fogadják el, akkor az illetékes törvényszék szabja meg véglegesen a megváltási árat. Külön rendelet fog intézkedni arról; hogy a törvényszékek gyorsított eljárással külön perrend szerint tárgyalják a vitás birtokmegváltási ügyeket. Egyébként az 1913-as forgalmi értéket olyan, amely megfelel a viszonyoknak. A megváltási árat a tulajdonosoknak a földváltási költségekben fizetni ki egye-célra alapítandó altruista intézet. Megváltható lesz minden öt-

száz holdnál nagyobb földbirtoknak ötszáz holdon fölül eső része. Ahol nagy a földszegénység, ottan megváltható lesz minden készség holdon fölül eső rész. Abban az esetben, hogy a készség holdon fölül kiséjajuttatják a birtokot, a tulajdonosnak joga van más területen igényelni az ötszáz holdig terjedő részt. Egyébként már folyik az igénylők összeírása

A kiosztandó földre való igényjogosultságot a törvény meghatározott sorrendben szabja meg a katonaviseltség, a rokonság, a családtagok száma és az életkor szerint. A földbirtok átengedése két jogi forma szerint történik: az igénylők örökhasznóba kerüléséig is vehetik a földet és magántulajdonba is, azeszer, ahogy akarják. A törvény a választást az igénylők szabad elhatározására bizza. Az örökhasznóval rendelésért kell fizetni, a magántulajdonnal pedig vagy középpontban kell fizetni az egész vételi összegért, vagy pedig a tőkamutalvány szerint fogják törleszteni. A törvény favorizálni fogja a termelő szövetkezeteket. Minden igénylő önnyí földet kaphat, amennyit egy család meg tud művelni és amennyiből meg tud élni Vidékenként, sőt községünkint is változik az a kulcs; egyetlen szempont a megélhetés és a megművelés lehetősége lesz.

Természetes, hogy minket ez a nyilatkozat nem elégít ki, mert programunk határozatlan követeli, hogy elsősorban nem *katonaviselt* egyének kaphjanak földet, hanem elsősorban a háborúban tényleg részt vevő *földművelés és földművelők* katonák, azok árva és a kis-és törpebirtokosok, a földművelés munkások, a gazdasági családok stb. Ez pedig nagy különbség.

Vallás, hazafiság és a szocialisták.

Tudhatatlan, hogy forrongó időkben az itközök pontok a szocialdemokráciával szemben úgy a közepes társadalomban, valamint a földművelésnél elsősorban a vallás körül forognak. Érzik ezt a szocialisták is, némelyikük aziseven ki is kapcsolná ezt a kérdést, programjuk azonban nem engedi. Hogy mégis valahogy áthidalhassák a kérdést, úgy siklanak el felette, hogy a vallást egyszerűen *magánügy* teszik meg szónoklatukban. Hogy senki fel ne öljön az ilyen kijelentéseknek, röviden bebizonyítjuk, hogy a szocialdemokraták a vallást egyenesen el akarák törölni, s azt a lelkektől kipusztítani. *Marx* Károly, a mai szocializmus megalapítója azt mondja: a lelkiismeret meg kell szabadítani a vallás bábujától, mert az a nép kábitó szere, amely az emberiség fejlődésére semmi fejlesztő hatással nincs, ezért a föld színeről el kell törölni. (*Neue Zeit* 1890—91. é. 18. füzet, 575. lap, *Kapitel*. I. 59. l.) *Dietrich*: Hogy ha a vallás természetfeletti lényekben (tehát Istenben stb.) és erőben hisz, akkor a szocialdemokrácia vallás nélkül. (*Kanzelreden*, 1891. 16. 17.) *Kautsky*, egyike a legnagyobb szocialistáknak, teljes nyíltsággal kimondja, hogy hívő keresztény és igazi szocialdemokrata egyidejűleg senki nem lehet. (*Neue Zeit* 21. évf. 1. sz.) *Faber* Oszkár magyar szocialista vezér ezt mondja: Már régen napirendre térünk a templom-falai közé, a gyóntató székbe szórtott s ceremóniába fútasztott vallás felett: *Garbai* Sándor így beszél: a világháborúban meghalt az Isten és fölismert a vörös internacionalizmus. — Nyilvánvaló ezen átvett adatokból, hogy a szocialisták a vallást végleg megakarák szüntetni. Kérdésük azonban, hogy a fiatal gyermek lelkebe — bármilyen vallással — mivel csepegtetik bels az erkölcsi tanait, ha nem a vallással? Hiszen minden vallásnak ugyan igen szép tanai, amelyek csakjóra, embereszeretetre, munkára nevelik, illetve oktadják az embert. „Ne ölj, ne loj, szeresd felebarátodat stb. tanokat ki adta az emberiségnek, a szocializmus, vagy a vallás? Bizony a vallás! A most, amikor minden vallásfeleket igyekszik a maga tanáinak szabad taníthatóságát fenntartani, akkor azaz támadják meg a katólikusokat és zsidókat, hogy öllek-ezik a csuha és a kaftán. Ugy lát-szik, vannak emberek, akik előtt már semmi sem szent.

A másik a haza kérdése. A magyarországi szocialdemokrata párt programjának a negyedik pontja szerint a szocialdemokrata párt *nemzetköziség* párt. Vallás: legesleg-

első érdeknek tekinti a szervezett munkás érdekeit, s ezen céljában, ha szükséges nem kíméli hazát, vallást, családot, tulajdonát. Első a proletár osztályédek; amiért feláldoz mindent. A szocializmus legnagyobb szószólói: Marx, Engels, Bebel, Kautsky, Strasser, mind a nemzetköziség zászlóvivői voltak. És utóbbi szerint nincs helytelenebb fel fogás, mint az, ha valaki egy nemzet keretébe ill szedik beje. Hallottunk ugyan a magyar szocialistáktól néhány szót a hazafiságról, végre is a haldokló haza hálálörgeje meg a vadat is megindítja, érte azonban nem tettek semmit, mert tanák szerint a haza; s így Magyarország nem fontos. Az ipari munkásnak ott a hazája, ahol munkát és nagyobb fizetést kap, a földművelő pedig ott, ahol a kis haza, földje van, ahol őregi életek. A munkás mindene a gép, amely mellett dolgozik, s előtte a legnagyobb hatalom a munkaadó. A földművelő mindene pedig az ország testének egy része, — s bajban nem a munkaadószerre, vagy munkaadójára, hanem az ég felé tekint. E szempontok szerint bírálják meg minden alkalommal pártbíveink a szocialisták által hirdetett hazafiságot s a vallás körül hirdett programjukat.

A sátán feleketi hiveit.

Hogy miú őrdögi furfanggal „dolgozik” Mezői Vilmos a jámbor falusi nép között, melynek épen viláosságát iparkodik piszkos politikai céljaira kibaszni, arra újabb világosságot vet Cszimadia Sándor államtitkár lapja, mely a vén róknak egyik legjellemzőbb nép onto kortesfogását imigyen ismerteti:

„A magyar földművelő nép tiszta lelkiismeretűre és becsületességére számíthat, úgy látszik, ugyszabam — szívet eszett ki. Mezői Vilmos, közmiszt politikai kalandor. Hogy a földművelő nép jóhiszeműségét üzleti haszonszerzésre kívánja felhasználni Mezői Vilmos, leközlöjnk az az esküt, amit a maga számára szanaszát az országban hisztéken emberekkel elhott. „En esküszöm, hogy Magyarországhoz hű leszek és teljes függetlenségét megvédem. Minden erőmmel Magyarország népének javát, szabadságát és haladását fogom szolgálni. A központok jura irányuló utasításait követem, Isten engem úgy segítjen.” Ennek az eskünek első fele megegyezik annak az eskünek szövegével, melyet a népköztársaságra tettek le az ország hivatalnokai és katonái. Ezzel a csafinasággal akarja az a közmiszt elzetemben a magy horgára fogni a földművelőket. A

Kizárólag Vékásynál

Schaff-hauseni, OMEGA

és még több elsőrendű, márkával ellátott arany, ezüst, nikkell férfi- és női

ÓRÁK,

karkötő-órák, míg a készlet tart. kaphatók

VÉKÁSY KÁROLY

óra- és ékszerüzletében,

„Szarvas” épület.

Reklám árak! ♦ Reklám árak!

! Igen nagy választék 14 határos arany jegyűkártyával.

Kizárólag Vékásynál!

második rész pedig valami központól bezzól, ami nem más, mint Mezőfi zsebe, a „Szabad Szó” című lapjának a kiadóhivatala. Aki már ilyen eskült lelett, az nem kötelezte magát se isten, se ember előtt semmire, mert ennek az eskünek a kivétele közhatalmas népbolondítás, széllimuskodás.”

Vigyázzanak tehát a kiszagtlak, hogy holmi Mezőfi Vilmos féle honmentésnek fel ne öljenek, mert a mindenféle kabáni gyűlés, meg a 48. jelzava alól kikülből kiszagpartiaszkodás nem más, mint kalandor, hazug, félrevezető népbolondítás.

Jegyzetek.

„A németek mégis csak emberek, nem dobják oda prúdának országukat a kommunizmusnak. Kemény haru árán, de végezték vele. Hol vagyunk mi őtől? Ellenség lépdesi testünköt, még meglovó kis területünkön pedig leselkedik a felforgatás ordoe. A köztársaság ellen még kritizáló szót sem ejhetünk ki, mi szegény polgárok, de Kún Béla és társai, akik a köztársaságból kommunista államot akarnak csinálni, azok szabadon szónokolhatnak. Megmenteni tehát az országot — nem szabad. Lefeléráncigálni, az anarchiát hirdetni, az lehet, mert ez az ő szemükben csupán egy eszme, azt pedig, — ha ilyen — szabadon ordíthatja mindenki Aki anarchiát akar, az nem forradalmár. — aki rendezett viszonyokért sáhaj, az lecsukni való rebellel Ember legyen aki megéri.”

Nem tudom megérteni még mindig a szabadság magasztos fogalmát. Másként magyarázták, mint tartalma, terjedelme e fogalomnak megengedni. Fenséges érteleme csak burok, amely terrort akar, erőszakot fed, zsarnokságot, ró reánk. Kevesebbet kellene róla szónokolnunk és többet gondolkodni felőle. Talán egy megértenék jobban az emberek. Mert most van ugyan szabadságunk — szóban —, de a gyakorlatban még mindig rabszolgák vagyunk, ha másként merünk gyűlésezni, szólni, mint ahogy egykét embernek letszik. Mikor lesz verőényes a szabadság napja, ilyenformán még csak az Isten tudja, mi nem érezzük.

Mindenki szervezkedik. Most már az inasok, — pardon a sörtő szóért — a tanulók is szervezkednek. Helyes. A szervezkedésben az erő,

Egy menyasszony emlékkönyvébe.

— Virághimes ábránd most mirdaz, amit látsz,
Oróm, derű, tavasz s boldogság koronáz.
Boru és fájdalom téged hogy is ér el,
Töviskoronáról mesét sem hinnél el.
Mert eddig viráéként üvegházban nyíltál,
Alkalmad sem került, hogy megtudd, mi az ál.
Élted igaz utját, hogy most járni kezdted
A gyermekszobából kifelé visz léptéd: —
A rideg és sivár számító pusztaba,
Hol minden örömeim munka s köny az ára;
Hol nem hajnal hasad bíborral, arannyal,
Ha nincs léptünk tele bozóttal és jajjal;
Vihar tépi, rázza eszményeink porba,
Sokszor reánk suhint a nyomor ostroma . . .
— A lelkünk veled megy új élted utjára,
Imánk, szemünk kísér, hogy soh'se légy árva,
S nálad legyen — míg élsz — boldogságod; kincsed,
Akinek lelkebe te a napfényt hinted,
Kinek erős keze, ha közelg bármí vész,
A darabos utat törni, tarolni kész,
Hogy élted folyamán semmi viharfordor
Ne támadjon, keljen, mely kétségbe sodor.
. . . Fájdalom fullánkja lelkedhez ne érjen,
Napod mosolyogva ragyogjon az égen.

Dr. Lukács József.

amint az élet mutatja S nyugodtan, pamlagon ölvé így gondolkozik a gazdag polgár: Könyvül a szervezkedés, akinek nincs mit veszíteni! . . . De uraim, talán fontos volna azoknak a szervezkedésre is, akiknek van mit veszíteniük! Különbölen ne bolygassuk a nyugalmat. A szervezkedés munkával jár s a munka szótól még sokan irtóznak az új társadalmi berendezkedésben is.

Mindenütt disputálnak. Mindenki böles lett egyszerűre. Sok a vitézek száma, megszerződött a hősök serege. Mégis öttek bennünk szegény magyarokat s inaholnap országunk csak volt. Az utcaü halottam a minap két ember vitaközését. Közélelőből bizonyították igazukat egymásnak. Az egyik végtére is hangos szóval mondta: ha másként gondolkodik, a koponyáját töröm be és a bolobe gézlok. Ki beszélhet nálunk hátramaradottságról? Nagyot haladtunk. Az elvek körébe most már a koponyák és a bolok is bevonatnak. Így táglut az elvek köre.

Házasság céljából ismeretséget kötne intelligens, jó megjelenésű, 32 éves, rom. kath. vallásu. önálló jobb iparos, kinek a város. beltérletlen nagyforgalmu üzlete van, oly intelligens, háziasan nevelt 20—25 éves leányval vagy gyermektel fiatal özvegyvel, valós külülbőség nélkül, kinek 60—70 ezer korona készpénz hozományava van. Ajánlatokat e lap kiadóhivatalába „Boldog jövő” címre kérek küldeni. Szigoru discreció biztosítva.

HIREK.

1919.
január
20.
Hétfő.

NAPTÁR.

R. kath. Fábán és Seb. Prof. Seb. Gör. kat. Trólym. Irz. Sebát 10. 5679.

A nap két 7 óra 42 perckor, nyugszik 4 óra 39 perckor.

A hold két 11 óra 4 perckor, nyugszik 1 óra 26 perckor.

A nap hossza 8 óra 57 per.

— **Városi közgyűlés.** Zala vármegye alsóispája a Nagykanizsára 1. városnál turesedésben levő levéltárnoki, kataszteri nyilvántartói és irnoki állásoknak, valamint ezen állások betöltése folytán megüresedő egyéb állásoknak az 1888. évi XXII. tc. 68. §-a értelmében választás utján leendő betöltése céljából megtartandó képviselőjelölti-tiszttjó. közgyűlés hatánapjával 1919. évi január hó 21. napjának délután 3 óráját tűzte ki.

— **Esküvő.** Szombaton délebb az alsótelemben esküdtek örök hűségöt egymásnak Györfőy István fészalagbíró és Pihál Erzsébet, Dr. Pihál Viktor közjegyző menyja. A polgári esküvő ugyan e napon d. e. 11 órakor volt. A fiatal párnak sokan kívántak esküvőjk alkalmából igaz és tartós boldog életet, az esküvő különbözik a legnagyobb eszemben ment vegbe és nemes egyszerűséggel.

— **Vigyázzunk a kutyáért.** Több panasz érkezett hozánk, hogy a kutyák harapások és több kutya gazdátlanul esavagor a városban. Tegnapi is egy úriembert harapot meg egy kutya, akinek aztán a fővárosba kellett felutaznia, hogy a netaláni bajnak elejét vegye. E közveszélyes állapot-szánálásra felhívjuk rendőrkapitányságnak figyelmét.

— **A Times Magyarországról.** A hábaru előt nem ismertek bennünket a külföldi újságok, a hábaru alatt megbeszéltek fegyverünket, a fegyverlerakás óta azonban tudni sem akarnak róltunk. Isten esdója, hogy végre a legnagyobb külföldi lapok egyike, a Times, a napokban egy hosszabb cikket írt rólunk, amelyben ismerteti a mi operettforradalmunkat s jelenlégi helyzetünket. Megállapítja ez a jól értesült lap, hogy ma Magyarországon senki sem dolgozik, hanem húzza a munkanélküliség magas ájait, ami az államot esdóbe fogja vinni. A forradalom kitörésétől december végéig, — tehát két hónapig — a népkormány kiadása több mint három millárd, vagyis háromezer millió korona volt. Hogy havá és mire kellett ez a rengeteg pénz — az szegény polgártárs, nem tartozik miránk. Ha azonban kérdezi valaki, hogy különböz ólokra miért adnak ki hihetetlen összegeket, akkor megmondjuk, hogy e mai belpóznó helyzet nem szolgál mást, mint a kommunizmust. Csódbe kergetni az államot, hogy-igy lefoglalhasson minden vagyonot. Mi nem mondjuk azt, hogy a munkás ne kapja meg azt, ami őt joggal megilleti, azt se mondjuk, hogy minden jó volt s hogy most is jól van. Nem! De nem tudjuk megérteni, hogy most, amikor minden özem szőnetel és amikor rengeteg munkáalkalom van, amikor mindenkinek az állam dítendő épületét kellene javítani: óriási segélyszáékkal növelik a munkanélküliséget. Ezer és ezer hold földben bene van a krumpli, a répa stb., ami óriási veszteség a közre, kiszűdni mégsem szedi senki. Ha az állam, s az uralmon levők törődnének azzal, hogy tavaszra élség ne legyen, s hogy munka nélkül senki nagy kereset, hez ne jusson, akkor ezeket a nagy gazdasági bajokat könnyen el lehetne háritani. Veszélyelők ki a katonáimunkára, — a laktanyákban sincs elegendő éllégé foglakoztatva, vagy a munkanélküliekből alakítsanak nagy munkás-seregeket, — amelyek minden vidékeselet öntennének: a pangó ipari, kereskedelmi s földgazdasági életbe. Hiába adnak ki ezer rendeletet, — ez mind csak leplezés annak, hogy ma Magyarországon munkanélkül is lehet munkahért kapni.

— **Giászrovat.** Berény József, városunk társadalmának nagy tisztelőnek örendő 63 éves korában elhunyt. Halála városszerte nagy részvételt keltet. Fia, Iloszta és kiterjedt rokonság gyászolja.

MODIANO CIGARETTAPAPIR ÉS HÜVELY FELÜLMULHATATLAN CLUBSPECIALITÉ

IGYÁZZUNK A VÉDJEGYRE

U. S. Modiano

— **Az új kormány eskütétele.** Az új kormány tagjai tegnap délelőtt fél 11 órakor tettek le az esküt Károly Mihály elnök kezébe. Az eskü letétele után rövid ideig tartó pünisztartás volt.

— **Óltárügylet.** Bócsi Vazul plébános elnökségével az óltárügylet taványi munkát kezdett meg a Ferences-zárdán fogadóteremben. A társadalom minden költségét magában foglaló egyelet hetenként kétszer jön össze munkáorára, amikor is templomaink kopott, szakadt egyházi ruháit dícséretes buzgósággal javítják, foltozzák. A régóta szükséges egyelet (tevénységét hálás figyelemmel kíséri városunk keresztény társadalma.

— **Pártalakulás.** Az iparosok körében a Szocialis Ipargazdasági Párt megalakult, amelynek célja az iparosok érdekeinek védelme. A párt elnöke Hoffmann Henrik jónévi iparos, aki helyi társadalmunkban elismerésre méltó szerepet visz.

— **A rendőr fontos tényező a társadalomban.** Nemesak külső dísz, hanem szükségesség közege, amelynek puzta jelenléte is jótékonyan hat a bizonytalanságtól felzúrt idegekre. Mi kanizsainak sikeresen megoldottuk a kérdést. Van rendőrnőnk, éppedig olyan, amely a városunkban pártját ritkítja. Gyönyörűsége szemmel nézve most mindig rájuk. Minden utánuk megy a nagy őrséme. Már is üreksz hatását, hogy rendőrségünk újjászervezésénél nem gáncoskodunk. A rahlóromantika szűnőfelbe van, a betörések krónikája mind szűkebb térre szorult. Külöleg díszje a városnak, amint kiöltöztették őket. Lovasrendőreink pedig lovaikkal a fővárosnak is díszre válnának. Van agilis rendőrfőkapitányunk, tette kész rendőrségi tisztikarunk, amelynek a rend fenntartásában bő munkára rendelkezéngényesünk.

— **Gyufaszükséglet biztosítása.** A kereskedelmi miniszter felhívta a gyufaipari szövetséget, hogy a törvényhatóságok részére a rendelkezésre álló készletek mindenkör lakosság számának megfelelően szállítsanak le. A hivatalos lap mai számában megjelent a miniszter körrendelete, amely ezt tudtára adja a törvényhatóságok első tisztviselőjének. Figyelmebe ajánlja tisztán a gyufakészletek egyenlete elosztását, aminek lehetővé tétele és a kellő ellenőrzés céljából a gyufaipari szövetség január 1-től kezdve minden törvényhatóság első tisztviselőjével közölni fogja a le szállításra kerülő gyufamennyiségét és azoknak a kereskedőknek név jegyzékét, akik gyufaellátásban részesülnek. — Ideje lenne, ha városunkban is végre rendeznék a gyufakérdés körül fennálló törhetetlen állapotokat, mert ellenkező esetben kénytelenek leszünk a dolog mélyére nyulni.

— **A mogtelt város.** Nagykanizsán üres lakást állítólag nem lehet találni. Így mondják. Sokan volnának pedig, akik lakásra várnak. Ha már szó esett lapírsaink hasabjain a fénnyésszorten nagy lakásokról, amelyekben alig egy ember lakik, ezen anomáliák megszüntetésére legyen meg minden intézkedést a hivatott hatóság, hogy a téren se hangozzók jogtalan panasz a lakosság köréből.

— **Közélelmészeti közlemények.** Liszt: Hatósági ellátásban részesülők lisztcsúszkáját illetik f. évi február, március, április hónapokra egyszerre átvehetik, amennyiben igényüket a hatósági igazolványukon feltüntetett kereskedőnél bejelentik és a liszt ellendárított ugyanott lesztetik. Felhívtnak tehát mindazok, akiknek a 3 havi liszt átvétele módjukban áll, igényüket minél előbb, de legkésőbb f. hó 25-ig érvényesítsék. Későbbi jelentkezés figyelembe nem vehető. A januári liszt a kereskedőknek kiadatot és ugyanott sűrűsen átveendő. Csúszk: A lakosság részére ajánlt nyeresekor utaltatott ki. A januári szükséglet a kereskedőknel rendelkezésre áll és haladéktalanul átveendő, hogy ennek megtörténte után a február havi járandóság is azonnal szétosztható legyen.

— **Fuvola-tanfolyam.** Wirnitzer György, a kiváló 48-as karmester és fuvolaművész, fuvola-tanfolyamot nyit. Hasonlóan tanít zongorát, hegedűt. Városunk zenekevelőinek figyelmébe ajánljuk a jeles művészt, aki szívvel-lelkel ör gyar akar lenni.

— **Dr. SANDOR MIKLÓS, orvos, urológus és bőrgyógyász.** Rendel. Csengert-ut. 15. sz. alatt az emeleten d. e. 11-1/2-ig, d. n. 4-6-ig.

IRODALOM

A Figaró mindig érdekes és szórakoztató. Kapható mindenütt az újságárúknál. Hivatal Budapest, VI. Teréz-körút 5.

Az Élet a legszebben illusztrált szépirodalmi hetilap. Gazdag tartalma változatos és vonzóvá teszi. Kiadóhivatal Budapest, II. Fehérvári ut. 15.

A Vasárnap! Újság-ot régi kora és elterjedtsége is dícséri. Érdekes képei és klasszikus tartalma ajánlják a lapot. Kiadóhivatal Budapest, IV. Egyetem utca 4.

Teutsch Gusztáv drogeria

fényképezési szaküzlet

Az összes fényképezési eszközök, u. m.: **lencsek, gáz, bróm, és celloidin papírosok** és az **összes fényképezési vegyszerek** (amatőröknek is) állandóan nagy raktáron.

Szaktényképezések nagy kedvvel részesei lennek.

Újságkihordó felvétetik

• lap kiadóhivatalában, Fő-ut. 13. sz.

2000 hektoliter bors ászokhordót

3—4 éves egészséges vastag (tölgyfából, azonnal használható állapotban 10 80 hektoliter nagyságban szállított 65 K-ért hektoliterenként. Próbaküldemény 1 vagon kb. 250 hektoliter.

SÁRKÁNY JÓZSEF borkereskedő/Gyöngyös

Hirdetmény.

A vármegye területén az idén termelt burgonya, répa és tengeri egyrészt betakarítatlanul áll a földeken. Ha azonnal nem segítünk a bajokon, úgy pusztulásnak indul.

Hadügyminiszter 33483. eln. Mg. 919. számú rendelete a legelsőbb munkák elvégzésére munkásosztagok alkíttatnak a jelenleg bevonulva levő legénységből és a most leszerelt két legfiatalabb évfolyam legénysége is ilyen munkásosztagokba való belépésre felhívatik.

Munkadíj minden munkanapért a munkaadó által 10 K és 4 K katonai zsold. **Összesen 20 K.** Elémezés a munkaadó által adatik, elegendő, kiadás és egészséges élelmezés, legalább háromszor hetenkint hus.

A bevonulva levő legénységből munkásosztagokat nem tudunk alakítani, mert a legénység a vármegye területén határvédelmi szolgálatot teljesít. Felhívtnak tehát a leszerelt 1899, 1900 évfolyamu katonák a munkásosztagokba való belépésre amánl is inkább, mert tudomásunk van arról, hogy közülük sokan belépniének munkásosztagokba, ahol mint polgári munkások lesznek beosztva.

Aki belépni óhaját, az jelentkezéék a helybeli régi gimnázium — számu szobájában a katonai munkásotthon vezetőségénél és hozza magával a katonai okmányait.

Mindenkinek hazafiai kötelessége az ország természetét a közzelátás biztosítására megmenteni, mert ha nem lesz élelem, úgy felbomlik a rend, amit ellenségeink nem, nézőnek tétlenül, hanem megszállnának bennünket. — Akkor vége a nép szabadságának.

Bővebb felvilágosítással szolgál a Hadügyminiszter 33483. eln. Mg. 918. számú rendelete, mely a járási főszolgabírói hivataloknál és a helybeli állomásparancsnokságnál betekinthető.

Magyar katonai állomásparancsnokság Nagykanizsa.

Itt az idő!

Még nem késett el, ha hat darab használt hanglemezzel rendelkezik, úgy még mindig becsérélheti azokat a most megjelent legújabb kagcagtató tréfás

„Újvári telefonál”

című kétoldalu hanglemezzel. Nagyszerűen sikerült mulatósgós telefonajelenet! Kizárólagos joggal

Wagner

„Hangszeragyártás”-nál Budapest, József-körút 15. Flók: IX, Ráday-utca 18. szám.

Telefon: József 35—92.

Használati lapok 100 koronától 1000 koronáig.

Fényképezés dalhangok lemez- és hangszeregyesek ügyen!

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: F5-ut 13. sz.
Bogánréder hátsó: INTERURBAN-TELEFON: 183.
Fizetések és nyilvántartás szerint vétetnek fel.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. HEGEDŰS GYÖRGY.

Megjelenik minden hétfőn korán reggel.
Előfizetési árak: Egész évre 15 K, félévre 7-50 K, negyed-
évre K 3-75. Egyes szám ára 30 fillér.

Kormánybiztosság.

Ha azért kapott volna Zalavármegye és Nagykanizsa kormánybiztost, mert a lobogó és harcos hazafias szellemet mérsékelni kellene, akkor nagy lenne örömünk. Azonban nem a tárogató zenéjét kell elfojtani, hanem a szabadság eszményének kosztümjébe öltözött romboló áradatot kell megállítani, amely felfordította a megye rendjét, veszélyezteti közbiztonságát s a nemtörődömséget addig vitte, hogy rengeteg terményünk meg kint van az lsten szabad ege alatt, dacára, a sok férfi erőnek.

Dr. Briglevics Károlyt ismerjük, örömmel üdvözljük a megye élén s hisszük, hogy nagy tudása, igazságossága és erős keze alkalposan belenyul majd a dolgokba s áldás nő nyomában.

Sneff József, mint a szocialdemokrata párt helyi csoportjának irányítója majd nem kizárólag politikai okokból lett kinevezve, ezért munkája is előreláthatólag a párt érdekek keretén belül mozog. Mi így látjuk a dolgot, de mégis elvárjuk a kormánybiztostól, hogy felül tud emelkedni a morgó politika fölé, s inkább a sok baj, keserv és jászó felé fordítja az állam által neki adott hatalmat. Ez által a város békéje is biztosítva lesz. Munkájukban tekintsenek Erdély felé, ahol újra csillog a magyar szurony. A fojtogatott haza halálhőrgése csatasorba állította ot-tani vereinket s kezdhátrafelé mozogni a román banda vonala. Ébred végre a nemzet s hisszük, hogy a sok lehajtott fej felvágódik, s meg tisztul az ország a sok betolakodott féregtől.

Fontos kijelentések a békekonzferencián

Páris, jan. 26. A békekonzferencia szombaton délután teljes ülést tartott. A hideg ellenére óriási embertömeg gyűlt össze a külügyi hivatalnál. Az érkező Wilson és Clemencéat zajos ovációknak részesítették. A gyűlést 9 órakor nyitotta meg Clemenceau, aki felolvasta a népek szövetségéről szóló kezirati javaslatot, mely szerint az értekezlet határozatilag megállapítja, hogy azon világrend fenntartása szempontjából, melyet a szövetség hatalmak most föllátnak, a népek szövetsége szervek olyan megalkotása, mely a vállalt nemzetközi kötelezettségek teljesítését biztosítja. Ez a liga, amelynek megalkotása az általános békeszerződés integráns alkotó részét lesz hivatva képezni. E liga tagjai időnkint nemzetközi értekezletre gyűlnek egybe és állandó szerve lennie egy útkarász, amely a liga egyes intézői. Ezután Wilson állott föl szólásra. A háború által felvetett kérdések szabályozása teljes — mondotta Wilson. — Szervezetet kell majd alkotni, mely a nehézségek állandó szabályozását teszi lehetővé. Mi itt nem a kormányok, hanem a népek képviselői vagyunk. Az egész emberiség követelményét ki kell elégíteni. Állandó békét kell alkotnunk és gondoskodnunk kell arról, hogy a tudomány a jövőben a civilizáció kezében maradjon és ne válhassék annak megsemmisítőjévé. Az Egyesült Államokk belekérgették ebbe a habortba, mert ők az igazságot akarják megvalósítani. Munkájuk hiábavaló lett volna. Ez a területi kérdéseknek a népek szövetsége után leendő megvalósítása nem volna elérhető. Ez nagy csalódást okozna. Wilson beszédét a legnagyobb figyelemmel kísérték. Azután felszólt Lloyd George, aki kijelentte, hogy az angol nép a legnagyobb lelkesedéssel esztalozkzik e javaslat mellett. Kijelenti, valóban itt az ideje annak, hogy más módszert eszeljünk ki a vizslak elintézésére, mint a szervezett jelentések módszerét. Ezután a jelenlévő államok megbízottai beszéltek még s hozzáajultak a benyújtott két javaslatot.

Névjegyeket Irleses kivételben készítenek lapunk nyomdája F5-ut

Portugália lángban.

Madrid, jan. 26. Oportóból érkező utasok beszélik, hogy egy repülőgép jelent meg Vigó portugál város felett, röpiratokat dobott le, amelyben meghagyja az idegeneknek, hogy azonnal hagyják el a várost, nehogy a bekövetkező vőrfürdőnek áldozatul essenek.

Lisszabon, jan. 26. A főváros több helyén harcoknak. A küzdelem eddig mindenütt a köztársaságoknak a monarchistákon aratott győzelmével végződött. Ugy látszik, hogy Oportó az egyre szorosabbá váló körzárás miatt már nem tarthatja magát sokáig.

Az ébredő magyarok gyűlése.

Budapest, január 26. Az ébredő magyarok egyesülete ma d. e. 11 órára a Gólyaváza gyűlést hívott egybe. A múzeum környékét erős katonai osztagok szállották meg. A volt egyetem gondnoka nem engedte meg a helyszöghen a gyűlés megtartását, minthogy arra nagy szocialista és kommunista csapatok is felvonultak. Ezért a szocialisták és kommunisták a Fiume kávéház elé vonultak, amelynek erkélyéről Nánási kommunista vezér beszélt a bérházak kommunizálásáról és felszólította a tömeget, hogy február 1-én ne fizesseken lakbért. A közölszben levő nemzetiségű közönsz készülődni kezdett, miközben egyik örnök a fegyverre elült. A tömeg nagy izgalom vett erőt és a jelenlévők közül egy dr. Adler nevű ur a lövésőt megkötötte és szaladni kezdett. A tömeg azt hitte, hogy ő lött, utána rohantak, elfogták és véresre verték. Ezután a karhatalmi osztagok feloszlatták a tömeget. Este kisebb kommunista osztagok megjelentek a Posti Hírapályán, ahol lámpás tüntetést rendeztek. Azután bevették a Vigaszínház-kávéház alakait. A másik csoport a Konti utcába ment, ahol az Egyenlőség című cionista lap szerkesztőségét összerúzták.

A földbirtokreform kérdése.

Buza Barna földművelésügyi miniszter azt tervezte, hogy középirtokosok csak az lehet, aki gazdasági akadémiát végzett, vagy mint gazdatiszt már 15 év óta megtökött.

A Kisgazdapárt azt követeli ezzel szemben, hogy bárki is lehessen középirtokos, aki saját maga és családja művelte a birtokát, ha a középirtok megszerzéséhez megvan az anyagi képessége.

Ezt megtiltani nem szabad, mert ez a szorgalom és törekvés megbenntésit jelentené abban a kisbirtokosban, akinek rátermettsége és anyagi ereje van a középirtok kezelésére és megszerzésére.

Köztársaság vagyunk: ne csináljunk tehát kasztokat és ne verjük bilincsekbe azt a földműves népet, melyen az ország jövője nyugszik.

Felhívjuk azonban földműves polgártársaink figyelmét a miniszteri nyilatkozat azon részére, mely szerint a földbirtok kisajátítása iránt a földet igénylők bizottsága tárgyalhat és meg is egyezhet a birtok tulajdonosával. Továbbá, hogy a kisajátítási ár a földnek 1913. évi forgalmi értéke lesz. De ahol ez az érték túlmagyas vagy tulajdonoson, ott a méltányos vételárat a bíróság állapítja meg.

Ahol tehát alkalom és mód kínálkozik és a szükség kívánja ily formában a földszükség kielégítését, ragadják meg az alkalmat földműves polgártársaink és legyenek saját sorsuk irányítói.

A Kisgazdapárt nem zárkózik el a kormány azon szándéka elöl, hogy a földműves nép közé olyan arra érdemes középirtokosok is kerüljenek, kik szaktudásukkal a vidék földműves gazdákának is példaközt, tanácsadói lehetnek. Ezt Szabó István, a Kisgazdapárt vezére a képviselőházban már megmondta, midőn a birtok politika kérdése volt napirenden.

Megmondta pedig olyan értelemmel, hogy a kormány ne levetítélt földesurakból állítson középirtokosokat, akik már el-kárttyák saját öröklött birtokaikat, hanem azon érdemes gazdatisztokból igyekezék középirtokosokat létesíteni, akik a nagybirtok kisajátítása folytán elvesztik gazdasági állásukat.

Természetesen az ily gazdatisztok örömmel üdvözljük, mint középirtokosokat a földműves népközött.

Szabó István a kiscigdapárthoz.

Szabó István miniszter a kiscigdapárthoz nyílt levelet írt, amelyben a többi között a következőket mondotta:

— Az ország kormánya válságba jutott és a kormányzó államfő a kormányra hívott. *En munkára haldoztam el magamat.* Ma nincs alkotmányos testület, amely ellenőrizze a kormányt. Az én lelkiismeretem nem viselheti el azt a felelősséget, hogy ha alkalom nyílik közvetlen befolyással lenni a kormányzásra, ezt továbbra is elmulasztom. Szeretem a földet, rajongok a vagyonoké meg másit, akkor vidul fel a lelkem, ha kimehetek kis földemre a kaszával. A kormány meghívott a munkára és vállaltam ezt, de ugyanezeker arra kérem minden földművelő testvéremet, hogy nyújsson segítséget. *A terjedő vad eszmék előtt zárjukot el lelküket: pusztulásra újápiteni ezt az országot nem lehet.* Ne romboljuk szét az is, amit a veszített háború meghagyott. A polgárság, a munkásság és a föld népe van a kormányban képviselve. A kormány dolgozni akar, álljon megje a nép, csak ez hozza meg a becsületet békét. Még a forradalom előtt kijelentem a képviselőházban, hogy összefogok mindenki vel, vallás és pártállásra való tekintet nélkül az ország jövője érdekében. Ne térékedjék egyik osztály se egyeduralomra, a trón nem azért dől össze, hogy erőszakos osztályuralom zsarnokai igazgák le a többi osztályokat.

Buza Barna birtokreformtervezetét, mely a világságot tulajdonképpen felidézte, nem fogadom el teljesen. A magántulajdon sértetlenségének elvét vallom és ezen az alapon akarom megcsinálni a reformot is. Ezzel a szándékkal tisztában vannak a szociálisták is. Remélem, hogy már a tavasszal megkezdhetem a reform végrehajtását ott, ahol erre szükség van és ahol ez az idegen megszállás nem akadályozza meg.

Nem azért váltjuk meg a nagybirtokot, hogy az állam béresivé váljon, hanem azért, hogy a magyart gazdáik legyenek! Nem bízunk azokban, akik azzal hitetnek, hogy egyelőre még nem akarják elsöpörni a magántulajdon, mert tüzeiyeinket s barázdáinkat a jövőben sem engedjük az állam tulajdonává tenni! *Hatósággyűléssel és ellenőrzéssel, felügyeléssel és — adókkal akarnak hajtani benneteket a termelésre.* De míg eszt nem tudnak csinálni, s ha kell, száraz időről gondoskodni, addig ellene vagyunk minden kényszer rendszerabálynak, melyely az állam a gazdálkodásba írja magát. A hatósági zaklatásokból eléggé kivette a részét földművelő népünk a háború alatt. A talu népet nem szabad a város és az állam robotosává tenni. Nem állandóan emelkedő földértésköz, a em termelési kényszer, nem rekvirálás és maximálás a módja annak, hogy a városi lakosság élelemhez jusson, hanem a földművelés erőteljes támogatása és szabadsággal adják meg a falunak is a magját, adjanak

gazdasági ismereteket is terjesztő jó iskolákat, olcsó hitel, rendezett utakat, jó közlekedést, olcsó és jó gépeket, műtrágyát, szerzőmokat, jó vetőmagot, akkor ha a Gondviselés is úgy akarja majd lesz bővebb termés is!

Miután az ellenbátor egész harca a polgári társadalom megsemmisítésére irányul, testvéry szeretettel hívjuk fel az iparral kereskedéssel, s szellemi téren foglalkozó polgártársainkat is pártunk támogatására, mely akkor, mikor a magyar föld népet erőssé s a mezőgazdaságot virágzóvá akarja tenni, legbiztosabb alapot fekteti le az ország egész lakosság nyugodt és boldogabb jövőjének is!

Az a körülmény, hogy én a kabinete beléptem, természetesen azt jelenti, hogy az esetleges választásoknál együtt működünk a polgári pártokkal. Azt természetesen nem lehet megengedni, hogy a szociálisták künn a periferiákon utját állják annak, hogy a polgári pártok szervezkedhessenek. Ez túllépése volna az ő hatáskörüknek és ezt meg is kell akadályozni.

Elérkezett a tettek ideje.

Aki nem ámitja önmagát, azelőtt világos, hogy Magyarország teljes megsemmisítése a bennünket megszálló ellenség célja. Lehet szövetségbe menni. Az oláh és cseh hivatalos lapokban, a szerb sajtóban dekretek jelennek meg, melyek túlatul adják, hogy az ország nagy része idegen imperium alá helyeztetett. A megszállott területeken az ellenség átveszi a közigazgatást, a bíróságot, elrendeli az adószedést, a magyar állampolgárokat besoroztatja, a tisztviselőket hűségükre kényszeríti vagy elkergeti. A magyarszót földözi, a magyar kultúra, a magyarság szelleme, erkölcsi szuperenciáját bizonyító jeleket megsemmisít. Lezárással, internálással, börtönnel, hadbírósság alá állítással és kivégzéssel fenyegeti meg azokat a magyarokat, kik az ennexió ellen nyilatkoznak. Ez az élelmiszerek, a magyar pénzén épült közlekedési eszközöket, vasutakat birtokába veszi, lefoglalja és eltulajdonítja.

Minden kárpótlás és előzetes tárgyalás nélkül.

Az annexiót ellenségeink teljesen és tökéletesen végrehajtják s csak a vak nem látja, hogy ez nem pusztá megszállás imárá, hanem rablómóda végrehajtott, tervezett annexió. Olyan annexió, aminőt még győztes, diadalmas s bátor népek sem hajlandók végre soha s aminőre még nem volt példa a világtörténelemben. A mi ellenségeink nem bátor, győztes és büszke népek. A történelem a tanuk, hogy — a szerbet kivéve — arccatlanságuknál mindig csak gyávasságuk volt nagyobb.

S mind ezekre az entente nagy hatalmak részéről egyetlen egy tiltakozó szót vagy mérséklő hangot nem hallunk.

Mind ezekhez járul még, hogy az ország körülzárta, bekerítése és élelmiszereink eltulajdonítása folytán, esődbe jutott ország közelmezése. A magyar

Kánaán, mely a háború alatt ehhallálót mentette meg a cseh népet, *inségforradalom előtt ill. Jól jegyezzük meg ezt a magyarak, férfiak, asszonyok és ifjak, chségforradalom előtt állunk s ezt a csehek, szerbek s oláhoknál kivül az entente államférfiaknak is köszönhetjük.*

Mit lehet itt tenni? Azt hisszük, a dolgok jelen átdiumában már fölösleges — haszontalan minden beszéd, tiltakozás és sopánkodás. Egyenesen, nyíltan és magyarul beszélünk.

Elérkezett a tettek ideje! Itt nem tanácskoznunk, mérlegelni, fontolgatni kell, hanem cselekedni. Cselekedni irredenta módon és irredente eszközökkel. Nem öletszerűen, egyénleg, hanem tervszerűen és szervezeten.

A magyar Príncipe sokan vannak, sokkal többen, mint ahányra szükség van, hogy újra vértengerbe s lángba borítsák az egész világot.

Vigyázzanak ellenségeink s az entente államférfiai, mert szervezkednek és cselekedni akarnak. *(Magyar Irredenta.)*

HIREK.

1919.		NAPTÁR.	
január	27.	R. kath. Ar. sz. János p. Prot. Krisztoom Gic. kel. Raithi vt. Isr. Szabat	
	Hétfő.	A nap kel 7 óra 53 percek, nyugszik 4 óra 51 percek.	
		A hold kel 5 óra 33 percek, nyugszik 7 óra 24 percek.	
		A nap hossza 9 óra 16 per.	

A földosztás kérdésének elbeszélése. A kiscigdapárt élnöke mintegy ötven falu bevonásával 24-én dr. Hegedűs György pártikárnál gyűlést tartott, amelyen a földbirtokreform gyakorlati kereszítvitelének módjait beszélték meg. Igen sok egészséges eszme és óhaj vetődött fel, amelyeket a pártvezetőség írásba foglalt, s azokat beküldi Szabó István miniszternek, a párt vezérének. Az élnöke ezután el felhívja a kiscigadákat s mindazokat, akik a felosztandó földeket felszemesdni akarnak: forduljanak felvilágosításért a pártikárhoz.

Hazatérés a fogságból. Bobai György Zoltán huszár főhadnagy, négy éves fogságból eröben s egészségesen hazakéért. Nevezett fál városuk egyik jónévvé és nagybecsülésben álló ügyvédjének, György Jánosnak.

A tisztí kauló visszadása. A hadügyminiszter rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében mindazok a katonatisztek, akik a multban házassági biztosítékkal nősültek, ezt a kaulókat visszajuttatják, ha írásban kéri a hadügyminiszter.

A hadikórház a város tulajdonában. A Somogy-szentmiklós felszervezt az melletti hatalmas hadikórház at a hadügyminisztérium a beruikázás átekelből értékes ellenhengerkedte a városnak, amely ezáltal kb. 250 család számára szükségessé lakához jutott. Renéljük ezért, hogy a lakosság mindenesetben nagyobb közelelés nélkül is hamarosan megszűnik.

— Nem! Nem! Soha! Plakátot látunk minden utcáson. Rajta van, hogy Erdély, a Felvidék, a Bánát és a Muraköz elveszett. Nem mondhatunk mást, csak azt, hogy ezt az ítéletet a gyászos magyar túrelem nevében hozták bírbejének. Több mint egy millió magyar vitéz töltött harminc éret ki nem tevő ellenség katoná. Hová jutottunk? S éppen mi, akik a legliberálisabb s legharciasabb nemzet voltunk. Ezt érdemeltük a soratót, és a jutalma négy évig tartó hihetetlen küzdelem. Nem merjük aanni, hogy ellenségeink így akarták ezt. Nem! Ezt mi csináltuk, mi, tehetetlen, tunya utódok, mi, akik a vállunkon sem rándítottuk, ha föllünke ordítják, hogy a haza mindégy, csak a kenyér legyen nagyobb. Mi, akiket elkábit annak a politikai orgánának a gőze, amely most mindenütt topzódik, mi, akik hallgatunk, amikor azt kiáltják felénk: ne legyen több vérengzés, de eltűnjük, hogy százezrek meneküljenek a megvert ellenség elől, s legyenek hajléktalanok. Azok szenvedhetnek a hazáért, csak mi ne ő éretük.

Jogtalanul elvett kincstári pénzek felkutatása. A magyar hadügyminiszter a következőket rendeli: Mindazok a személyek, kik előtt ismeretes, hogy katoná vagy polgár egyének jogtalan uton kincstári pénzek birtokába jutottak, felhívjuk, hogy érrol a legközelebbi katonai parancsnokságot haladéktalanul értesítsék. A feljelentések az ily-módon megkerülő pénzekből, annak 10 százalékaig terjedhető jutalomdíj bizosítottatik. A jutalomdíj a megkerült pénz összegéhez képest a hadügyminiszter által állapítottik. Elrendeltetik továbbá, hogy a magyar kertülei hadbiztosítások által megállapították, hogy ugy a hadraklet szerénel (megszállott területen) mint a mögöttes országban feloszlott számadattesteknél és az egyes személyeknél való pénztári és egyéb pénzmaradványok, pénz és anyagszámadások stb. állnak hová adattak be, végül a határállomások átépésénél vagy másol elkoboztatly-e tölük, ki által, mikor mily összegű kincstári pénzek. Ezeket az adatokat mindenki az illetékes kerület hadbiztoságának azonnal jelentse be.

Muraköz tiltakozása. A horvát imperialista álmok martalékává lett Muraközből segélykiáltás jön felénk. A muraközi nemzeti tanács ugyanis egy kiáltványt bocsátott ki, amelyben tiltakozik Muraköznek azon indokkal történt megszállás ellen, mintha ott a horvátok el lennének nyomva s azokat fel kellene szabadítani. Hangoztatják, hogy Jugoszlávia ezen lépésére szükség nem volt, s ezért nem is akarják Horvátországhoz való csatlósáukat, hanem tovább is muraközök akarnak maradni az ezer. éves hazán belül. — Reméljük, hogy muraközi testvéreink óhajj meg is valósul.

Az országos vásárok tiltakozása megindoztatás. Kibenschnag Béla. alispán a zalamegyei vásárokat tartásának tilalmát, mely január 15-ig szól, február 15-ig meghosszabbította.

— **Anarchia Zalazentmihályon.** Az új világ szelleme megtermi gyümölcsét mindenütt. Nap-nap után jönnek hozzánk panaszok, amelyek mind arról szólnak, hogy a szabadság eszméjét, a szőlőszabadságot és a gyűlekezési jogot a régi rabló és apacvilág feltámasztására használják fel. Jól tudjuk, hogy a pártoskodási, szenvedély sok mindenre ragadja az egyszerű embert, azért eddig hallgattunk s nem közöltük a sok panaszt. Azt azonban, ami Zalazentmihályon történik, nem hagyhatjuk szó nélkül, mert hisszük, hogy a szociáldemokrata párt, melynek cégére alatt úzi az ottani felelőtlen társaság üzelmét, nem azonosítja magát az ottani vezetőkkel. Az történt ugyanis, hogy a kiszagapárt már kétszer meg akart alakulni, azonban ezt mindkétyszer a legnagyobb terrorral, fenyegetéssel és lármával megakadályozták. Ez még kisebb baj lenne, hanem most már a személyes szabadságot is veszélyeztetik. Megtörtént ugyanis, hogy az egyik jómódu, idősebb községi embert az úton megtámadták, megverték s fegyverét elvették. Sternalth Dávid, Kublich Károly és Kiss György nagybirtokosok lakására pedig már többször beállítottak, minden engedély nélkül, lovaikat lefoglalták s egésznap hajszolták. Sternalth Dáviddal ezt eddig 18-szor tették meg. Mindenütt, minden más pártállású egyénnel szemben veszélyes fenyegetéssel lépnek fel. Ezen állapotok miatt már az alispán katonaságot is küldött Szentmihályra, akik kihallgatták a főncikásokat, különösen arra, hogy ki biztatja őket e minden emberi jogot mellőző magatartásra. Válaszukat egyelőre nem közöltük, de megkiváncsoly, hogy muljon el Zalazentmihályon az anarhia, mert válaszunk olyan lesz, hogy elnyeg e rakoncátlan elemeknek a kedve a további puffogástól.

— **A hadimunkások is kapnak leszerelési ítéletet.** Azokat a hadimunkásokat, akik a hadütemekben teljesítettek szolgálót és leszereltek, eddig nem részesítették abban a leszerelési ítéletben, a melyet minden leszerelő katonára megkapott. Most a hadügyi államtitár rendelettel becsótták ki, amelynek értelmében mindazok, akik mind hadimunkások valamely katonai üzemben vagy más katonai alkalmazásban 1918. november 2-ig dolgoztak és csakis katonai illethekekbe részesültek, a katonák részére megállapított leszerelési ítéletben szintén részesítendőik.

— **Halálos ítélet Kaposváron.** Horváth Antal nagybarnói futóügyén e hó 13-án megfojtotta Győrök Anna lóki-pusztai leányzó. A rögtönítélő bíróság ezért kötéllal halálra ítélte s ezt rája 18-án végre is hajtották.

— **Tisztújított városi közgyűlés.** A városnál megválasztott állásokat e hó 21-én tartott közgyűlésben betöltötték. A levéltárnoki állásra Fűrési Jánost, kataszteri nyilvántartóvá Polai Józsefet, irnokokká Prkler Gyulát, Babics Antalt és Dettrich Deszót választották meg.

— **Az állatbiztosítás államosítása.** Értesülésünk szerint a földművelési miniszteriumban törvényjavaslat készült az állatbiztosítás államosításáról. A javaslat szerint a gazdák kötelesek lesznek állatállományukat biztosítani. A biztosítási díjat a kinstár adó alakjában fogja bekenstári. A jelenleg működő magán-állatbiztosító szövetkezet beolvad az állami intézménybe.

— **1919. évi III. néptörvény az egyesülés és gyűlekezés szabadságáról.** 1. §. Az egyesülés és gyűlekezés joga mindenkit megillet. 2. §. Egyesület alakításához vagy gyűlekezéshez sem hatóság engedély, sem pedig bejelentés nem kell. Azt sem kell bejelentni, hogy az egyesület megalakult vagy hogy a gyűlekezés megtörtént. 3. §. Az egyesület saját neve alatt csak úgy szerezhet jogokat vagy vállalhat kötelezettségeket (jogképes egyesület), ha alapszabályokat alkot, vezetőségét választ és a bíróság az egyesület kérelmére az egyesületet jegyzékebe bejegyzi. A bíróság az egyesületet, ha alapszabályszerű célja a büntető törvényben nem ütközik, az egyesületet jegyzékebe bejegyezni köteles.

— **Keresztény szociális előadások Rómái Paulánál.** A keresztény szociálista párt kiküldöttje 22-én előadást tartott a dr. Szekeres Józsefnél előlethe alatt működő Szociális missió társulatnak a Szent-Ferencnérd zárdá társalgó termében. Az előadás, amely mindvégig igen magas nyívóval, különösen a keresztény nő azon kötelességeivel foglalkozott, amelyeket a haza, család és vallás részére teljesítenie kell. Vázolta a keresztény szociálista programot, amely minden téren a szeretetet, megértést és türelmet hirdeti, ezért küzd a felforgatás és az ateizmus ellen, s követeli, hogy a vallásokhoz ne nyúljanak. Politikai hitvallása a pártnak a koncul odadobott haza területének visszacszerzése, a magyarországi megteremtése s a nemzetiségek jogos kívánalmainak teljesítése. — 25-én délután 5 órakor pedig dr. Véber Pál, veszprémi egyházmegyei titkár tartott igen alapos előadást az általános politikai helyzetéről, a vallásoktatás szükségességéről, arról a romboló eredményről, amit az új világ szelleme ért, s egyeből általános kérdésekről. — A tudományos képzettségre való előadásokat mindkét alkalommal a nagy számu hallgatóság élvezettel hallgatta végig.

— **Jeszavak.** Most már boldogok lehetünk. Anit elvesztettünk, azért bőségesen kaptunk jeszavakat. Van demokráciánk, szociálistáidásunk. Mintha fölféle nem lettünk volna már eddig is demokráta. Lefelé azonban nem kértünk belőle. Nem kért sem a demokratapárt, amely nemesség, udvarintézkesség, kamari címek után futott, sőt a kereskedő, iparos, de még az elvtársak sem kérték belőle. Most azonban szuverén megvételssel nézzük mindazt, aki nem így gondolkozik. Megvételével minden lehetőségnek és lehetetlenségnek, csak demokráciát és szociálistáidást hajszolunk. Személyes biznóság, politikai bogarak, érdekek mind ide fűződnek. Megvetünk eget, földet, vizet, tüzet, levegőt, amiből országok s emberek élnek, hirdetvén mint megrendíthetetlen s mindenek fölött levő és mindenek elő való elvet, hogy csak a jeszavok boldogítanak, különben nincs üdv, nincs béke, nincs köztársaság, nincs ország. sem hatalom, sem dicsőség — csak egy, hátramaradtóság. S érdekek, míg mi mindannyian demokrácia és szociálistáidás után törjük magunkat, mert ez a mód, addig a cseh a román, a szerb, az ukrán, a juvoszláv körtörökül harapdólják szegény országunkat úgy, hogy ma holnap csak az elnökünk, a kormányunk marad meg az országból, semmi más. Ez a valóság, amire senki sem gondol nálunk, mert látma, mozgalom, pártoskodás, jeszavak tömege takarja el ezt a nagyon érdekes és szomorú valóságot. Ugy látszik, narkózisnak szánták nekünk ezeket a jeszavakat, hogy ne érezzük, míg a fájó metszések testünk darabait lemertelik. Ha erre gondoltak az igehirdető — ez is ér valamit s hálátok lehetnek érte, mert mégis csak maradt valamin: gazdagok vagyunk jeszavakban. Ki fogja ezt letagadni?

— **Elléttel betörők.** Hoc Lajos, Kocsis József és Kiss Béla dolgotlan lakatossegédek 1918. évi december hó 7-én este betörtek Keszthelyen gróf Forgách Béla villájába, s onnan nagyobb mennyiségű fémhármit elloptak. Ezen ügyben 23-án ítélték azt a kanizsai törvényszék, amely Hoc Lajost hét, Kocsis Józsefet hat, Kiss Bélát pedig négy hónapi fogháza ítélté.

— **A mezőgazdasági munkakerülők kiközösítése.** Miatán az ország mind több és több vidéken az a tünet mutatkozik, hogy a gazdasági munkások és eszelétek azért nem állnak munkában, mert tavasszal úgyis megkapják a földet, a földművelésügyi miniszter szükségességnek tartotta megszorgozni az intézkedéseket. A helyi bizottság a munkakerülőköt a földre való igényjogosultságból miht érdemtelenekek ki fogja hagyni.

— **A gazdasági cselédtervény és a gazdasági munkáspénztár reformja.** A földművelésügyi miniszteriumban hozzáfogtak a gazdasági cselédtervény és a gazdasági munkáspénztár reformjának előmunkálataihoz, amely ezt a két intézményt gyökeresen meg fogja változtatni.

— **Az olaszországi hadifoglyok hazaszállítása.** A hadügyminiszter egy bizottságot szándékozik kiküldeni Olaszországba ott levő hadifoglyainak gyámoltására és hogy előkészítse azok hazaszállítást. Amint az olasz kormány a bizottság részére az utazási engedélyt megadja, a küldöttség azonnal utnak indul.

— **Akiket leszereltek tekintenek.** A hadügyminiszter visszafelések elkerülése végett elrendelte, hogy az 1898-ban és 1900-ban született katonák, akik a tényleges szolgálat teljesítése alól magukat önkényesen kivonták, leszereltek tekintendők, számukra semmiféle illeték nem folyósítható.

— **Petróleum helyett tőzeg.** Az ellenséges megszállás folytán petróleumfinomító gyáraink elviesztek a magyar fogyasztás számára. Előreláthatóan a tavaszi szántáshoz semmiféle szentem sem lehet a gazdáknak kiutalni s a gőzekék hajtásához szükséges tizezer vagyon szén pótlásáról gondoskodni kellett. A mególdást a miniszterium abban látta, hogy a gőzekék tüzelőszervezetét nafta és tőzegfűtésre rendezték be.

— **Adományok.** Haspel Ferencné 10, Rózsa Lajosné 6 koronát adományozott a vak katonák részére, mely összeget a kanizsai illetőségű Kovács József vak katonára vet fel. Haspel Ferencné, Holec Jánosné 10—10 koronát a meztelbás gyermekek részére. A Hadsegélyező hivatal 1000 koronát adományozott a helybeli „Gyermekevédelmi szervezet” javára, mely összeget rendeltetési helyükre juttattam Dr. Szekeres Józsefné.

— **Rövid hírek.** Február hó 2-án délelőtt 11 órakor lesz a felsőtemplomban két egytárgy megőrdása. Ugyanez alkalommal szentbeszéd tartatik. — Elemelészünk kezd a renesz muedber tért. Mióta dr. Krátky István v. főjegyző intézi bölösen és nagy szakértelemmel ezt az ügyet, megszűnt a láncokerekelem az élesztelő és más fontos cikkek. Még a só árának várjuk a leszállást. — Vasárnap délután a déliutasati alkalmazottak tartottak kabart. A produkció minden száma eleven és fordulatos volt. Az anyagi és erkölcsi siker kötelezetes volt.

MODIANO CLUBSPECIALITÉ

CIGARETTAPAPÍR ÉS HÜVELY FELÜLMULHATLAN

IGYÁZZUNK A VÉDJEGYRE

— Egy hivatalnok botléása. Csak a mult kedden választották meg városi irnoknak az egyik napidíjast, aki különben családias ember. Alig lépett hivatalába, onnan máris a rendőrség kezébe került s letartóztaták. Letartóztatásának oka különböző iratok gyártása volt, amelyekkel magának telemes összeget szerzett. A rendőrség nyomozása folyik s büntetés is rendőri fedezet alá kerülnek.

— Kanizsára helyezték a marosvásárhelyi katonai alreáliskolát. A háború miatt a volt marosvásárhelyi katonai alreáliskolát a volt cs. és kir. hadügyminiszterium ideiglenesen Nagykanizsára tette át s itt az új lakmányban nyert elhelyezést, s ott is működött az egész háború alatt. A változott viszonyok miatt a város abban a kellemes meglepetésben részesült, hogy a hadügyminiszter „Nagykanizsai katonai alreáliskola” névvel végleg Kanizsán helyezte el. Hazánk ifjú katonáit szeretettel névőzőzöljk körünkben.

Kik veszedelmek az országra?

Erre kérdésre könnyű a felelet. Veszedelmek mindazok az emberek, akik szélsőséges és felforgató törekvésekkel olyan akaratot akarnak ráerősíteni az országra többségére, a kiszáradókra, amelyet azok semmi körülmények között nem akceptálhatnak.

Bőből a szempontból veszedelmek a szocialisták is, mert egyoldalú eszélykedést képviselnek, a munkásság érdekeit s a mi az ő programjuk szerint jó lehet a munkásoknak, de nem lehet a kisgazdáknak, amint hogy sem a magántulajdon eltörlése, sem a termelés államosítása nem olyan vég-célok, amelyeknek igája alá hajtlanak a fejüket a kisgazdák, akik veréjéke munkával megművelik a földet, de nem azért, hogy ennek a munkának minden gyümölcse, az éssesség tulajdona legyen. A gyári munka nem hasonlítható össze a föld megmunkálásával s nem vonható soha vele egy kalap alá. A gyárakban meghatározott munkaidő szerint dolgoznak, a föld megmunkálásának munkaideje szinte szüntelen, majdnem éjt-napot össetévé. A kisgazdáknak van a legbizelése pihező idejük s munkájuk gyümölcse a természet azesszélyétől s nem a gépek termelő erejétől függ. Szocialista államan a kisgazdák kivételnek szolgáltatva a munkás önkénynek s munkájuk gyümölcset annyira sem élvezhetnék, mint a jobbágyuralom alatt.

Mög veszedelmesebbek a szocialisták édes testvérei, a kommunisták, akik politikai jogfosztottsággal akarják szüntetni a kisgazdákat, csak azért, mert ezek nem a gyár, rak és műhelyek proletárai.

De a legveszedelmesebbek az országra azok az elemek, amelyek nem tudnak felmagasztosulni a kommunista elmélet tudományos magasságáig, hanem abból csak azt veszik ki, hogy ami a másé, azt vegyék el erőszakkal maguknak s ezen az alapon rabolják és fosztogatnak.

Mindenzen törekvések ellen a kisgazdáknak a legteljesebb szervezetséggel kell védekezniök, mert a szervezethez a rend fenntartására a lakásban is biztos gátakat emel a felforgató elemek aknamunkája elő.

Kisgazda.

IRODALOM

A Figaró mindig érdekes és szerdán jelenik meg. Kapható mindenütt az újságárusoknál. Kiadóhivatal Budapest, VI. Teréz-körút 5.

Az Élet a legzebben illusztrált szépirodalmi hetilap, gazdag tartalma változatossá s vonzóvá teszi. Kiadóhivatal Budapest, II. Fehérvári ut 15.

A Vasárnapi Újság-ot régi kora és elterjedtsége is dicséri. Érdekes képei és klasszikus tartalma ajánlják e lapot. Kiadóhivatal Budapest, IV. Egyetem utca 4.

Zalai Közlöny

eredeti távirat és telefonjelentéssel

megjelenik minden hétfőn a kora reggeli órákban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Egész évre 16 K, félévre 7,50 K, negyedévre 3,75 K.

Egyes szám 30 fill.

Hirdetések díjszabás szarint vólhatnak fel.

Teutsch Gusztáv drogeria

fényképszeti szaküzlet

Az összes fényképszeti cikkek, a m.: lemezek, gáz, bróm, és celloidok papírokok és az összes fényképszeti vegyszerek (amatőröknek is) általában nagy raktáron.

Szakfényképszetek nagy kedvezményben össetelnek.

Hirdetéseket

és mindenféle nyomtatványokat felvesz

Telefon 183.

a „Zalai Közlöny” kiadóhivatala.

2000 hektoliter borus ászokhordót

3-4 éves egyszéges vastag falú fából, azonnal használható állapotban 10 80 hektoliter nagyságban szállítók 65 K-ért hektoliterenként. Próbaküldemény 1 vagou kb. 250 hektoliter.

SÁRKÁNY JÓZSEF borkereskedő Gyöngyös

Hirdetmény.

A vármegye területén az idén termelt burgonya, répa és tengeri egyrészt betakarítatlanul áll a földdek. Ha azonnal nem segítünk a bajokon, úgy pusztulásnak indul.

Hadügyminiszter 33483. eln. Mg. 919. számú rendelkezése a legstírgősebb munkák elvégzésére munkásosztagok alakításnak a jelenleg bevonulva levő legénységből és a most leszerelt két legfiatalabb évfolyam legénysége is ilyen munkásosztagokba való belépésre felhivatik.

Munkadíj minden munkanapért a munkaadó által 16 K és 4 K katonái zsold. Összesen 20 K. Élelmezés a munkaadó által adatik, elegendő, kiadás és egyszéges élelmezés, legalább háromszor hetenkint hus.

A bevonulva levő legénységből munkásosztagokat nem tudunk alakítani, mert a legénység a vármegye területén határvédelmi szolgálatot teljesít. Felhivatnak tehát a leszerelt 1899, 1900 évfolyamu katonák a munkásosztagokba való belépésre annál is inkább, mert tudomásunk van arról, hogy közülük sokan belépének munkásosztagokba, ahol mint polgári munkások lesznek beosztva.

Aki belépni óhajik, az jelentkezék a helybeli régi gimnázium — számu szobájában a katonai munkásotthon vezetőségénel és hozza magával a katonai okmányait.

Mindenkinek hazafitii kötelessége az ország természet a közelitász biztosítására megmenteni, mert ha nem lesz élelem, úgy felbomtik a rend, amit ellenségeink nem néznének tétlenül, hanem megszállnának bennünket. — Akkor vége a nép szabadságának.

Bővebb felvilágosítással szolgál a Hadügyminiszter 33483. eln. Mg. 1918. számú rendelete, mely a járási főszolgabírói hivataloknál és a helybeli állomásparancsnokságnál betekinthező.

Magyar katonai állomásparancsnokság Nagykanizsa.

Itt az idő!

Még, nem készt el, ha hat darab használt hangemezel rendelkezik, úgy még mindig becsérélheti azokat a most megjelent legújabb kagcztól étréfas

„Ujvári telefonál”

című kétoldalu hangemzere. Nagyszerűen sikerült mulatóságos telefonjelenet! Kizárólagos joggal.

Wagner

„Hangszernagyáruház”-nál
Budapest, József-körút 15. Flók: IX., Ráday-utca 18. szám.

Telefon: József 35-92.

Hosszútávútelek 200 koronától 1000 koronáig.
Fényképek dalárdegek lemez- és hangszertárgyak ingyent!